

Hållbarhets- rapport 2022

Elis Textil Service AB

TEMA TEXTIL

Avfall?
Nej, resurs!

s. 24

Textilskolan
– vad är vad i
fiberdjungeln?

s. 28

Upcycling
i Paris

s. 32

Milstolpe nådd!
>50% "hållbara
textilier" i år

s. 30

**Att ha allt.
Utan att
köpa något**

s. 6

Hyr nu. Äg morgondagen.

DEN HÄR RAPPORTEN beskriver Elis hållbarhetsarbete i Sverige under 2022. För fördjupad information och resultat på koncernnivå hänvisar vi till års- respektive CSR-rapport från Elis Group, som är upprättad enligt GRI Standards.

INNEHÅLL

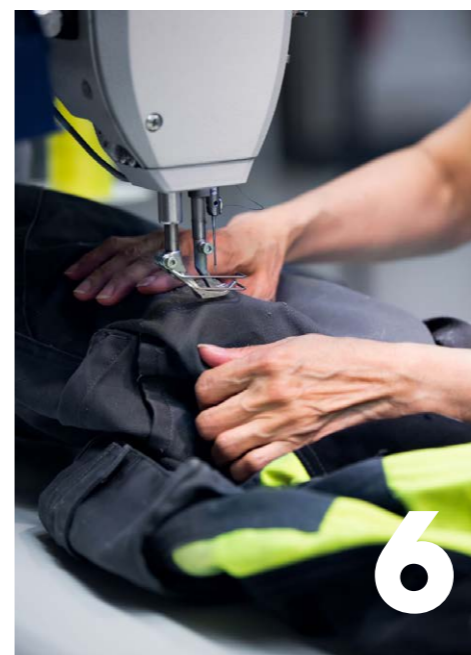
VD-ORD

Sören Roland om 2022, ett år som satt spår i världen. Men också ett år av tillförsikt.

PARIS

Det som började med upcycling av uttjänt hotellfrotté tog steget upp till catwalken i Paris

LÄNGRE LIV, LÄGRE AVTRYCK

Vår cirkulära affärsmodell är vägen framåt

ÅRETS KARRIÄRFÖRETAG

Elis har blivit utsett till ett av Sveriges Karriärföretag 2023. Det är en utmärkelse för arbetsgivare som erbjuder unika karriär- och utvecklingsmöjligheter

56

HEJ ULRIKA!

Möt vår nya hållbarhetschef

I INNOVATIONENS LINDA

40 Samarbeten tar fart för fiberåtervinning

SBTi FÖR HELA ELIS GROUP

Klimatarbetet växlar upp på koncernnivå

49

Året i korhet	5
Cirkulär affärsmodell	6
Vår hållbara strategi	10
Fokusområde Textil	12
Fokusområde Klimat	16
Fokusområde Människor	20
Textil som resurs	24
Elis textilskola	28
Året som gått	32
Upcycling i Paris	
Ny miljödeklarerad kollektion Tareq Taylor + Elis	
Upcyclad kollektion för kundbesök	
LCA-studie av vårdkläder	
Spårbara textilier	
Ecovadis platina-medalj	
Fossilfri fordonsflotta	
Ny anläggning i Länna	
Globala målen	
Hållbarhetsvecka	
Traineeprogram	
Sveriges karriärföretag	
Textilinvesteringar	58
Klimatbokslut	60
Kemikalieförbrukning	
Vattenanvändning	
Svanenmärkta tvätterier	
Om Elis	66
Våra affärsområden	
Mål och delmål	72
Nyckeltal	75
Styrning och ansvar	

Elis Textil Service AB
Hållbarhetsrapport 2022

Foto: Viktor Holm, Daniela Ferro, Elis, Emily Layle, Siptex, Tranemo, Svanen

Text och form: The Bacon Hospital

VÄLKÄNDA STIGAR, OKÄND MARK

Sällan har väl en årssummering varit mer svårfångad. Vi gick ur en pandemi rakt in i ett fruktansvärt krig, följt av en markant inflationsökning. Bistra förändringar och extrema kostnadsökningar, särskilt på energi, har påverkat oss alla och kommer fortsätta ge stora ekonomiska konsekvenser.

Och klimatmålen är viktigare än någonsin. Det är nu bara sju år kvar till 2030. Världen måste ställa om, snabbt, för att FN:s 17 globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 ska kunna nås. Enligt EU:s satellitövervakningsprogram Copernicus var sommaren 2022 den varmaste som någonsin uppmätts i Europa*, vilket tydligt visar att vi behöver göra saker annorlunda framöver.

Världen behöver styra om till affärsmodeller som bygger på cirkulära principer där befintliga resurser nyttjas maximalt och förnybara resurser är i majoritet. Som Europas marknadsledande helhetsleverantör av textil- och hygienlösningar har vi ett stort ansvar och unik möjlighet att driva på vår bransch i den cirkulära omställningen. Det tar vi på allvar.

2022 HAR VARIT ETT ÅR I UTFORSKANDETS TECKEN.

Vi har arbetat vidare efter den hållbarhetsstrategi som vi sjösatte 2019, och som sedan dess är en integrerad del av vår affärsstrategi. I vårt arbete med att få våra hållbarhetsmål godkända som Science Based Targets har vi förbundet oss att upprätta en plan för att minska våra klimatavtryck i linje med aktuell vetenskap.

Fokus för året har legat på **textil**, där vi sett störst utvecklingspotential. I synnerhet när det gäller att se textilavfall för vad det är: en värdefull resurs! Ny mark för många – även för oss på Elis. Vi har länge varit duktiga på 'traditionellt återbruk', och kan via vårt Re:Use-lager snabbt få in använda textilier i kretsloppet till nya kunder. Att nu investera för att öka andelen hållbar textil** är en viktig del av vår strategi. Till år 2030 ska

alla våra textilier vara miljömärkta och/eller bestå av femtio procent hållbara fiber**. Och alla textilier som vi tvingas kassera ska återbrukas eller återvinnas. Att nå dit kräver samarbeten. Under året har vi inlett viktiga innovationsprojekt för att utveckla förutsättningarna för återvinning även av komplext sammansatta textilier, som PPE- plagg (Personal Protective Equipment) och spännande samarbeten där exempelvis uttjänt textil upcyclats till haute couture.

MED BLICKEN STADIGT FRAMÅT

2023 blir vårt fjärde år med hållbarhetsstrategin som ledstjärna. Jag är stolt över att vi även internt har nått flera viktiga delmål inom våra strategiska fokusområden **Klimat, Textil och Människor**. Att vi utsetts till en av Sveriges mest attraktiva arbetsplatser är ett fint kvitto på att den teamkänsla vi jobbar för faktiskt genom-syrar hela organisationen. Vi har elektrifierat ännu fler transportbilar och blivit pionjärer i att köra även tunga transporter på el. Och hela 50 procent av den textil vi har köpt in till arbetskläder, vård & omsorg och hotell & restaurang under 2022 har bestått av det vi definierar som hållbar textil** – vilket är halvvägs till vårt mål 2030!

Min förhoppning är att händelserna i omvärlden kommer att påskynda omställningen till förnybara energislag. Och visa än tydligare att den cirkulära väg vi slog in på redan 1950 är den som leder framåt!

Sören Roland,

Sören Roland, VD

>50%

Av textilköpen för arbetskläder, vård & omsorg, mattor och hotell & restaurang utgjordes av hållbara textilier*!

ÖRNGOTT ♥ STEKPANNOR

Hotelltextilier får nytt liv som stekpannefodral till Tareq Taylors ONEPan

TVÅ

nya anläggningar öppnade under året; renrumsanläggningen i Nyköping och det innovativa, biogasdrivna tvätteriet för mattor och arbetskläder i Länna

SVANENMÄRKT TVÄTT FÖR ARBETSKLÄDER

Vårt tionde Svanenmärkte tvätteri blev anläggningen i Örebro, som hanterar industri- och arbetskläder

GLOBAL HÅLLBARHETSVECKA

Parallellt med European Sustainable Development Week arrangerades en intern hållbarhetsvecka för medarbetare i alla länder

FRÅN GULD TILL PLATINA

Bland 100 000 företag klättrar vi till platinanivå i Ecovadis hållbarhetsutvärdering

"Elis är en föregångare inom företagsvärlden för hur textilier kan återvinnas eller återanvändas."

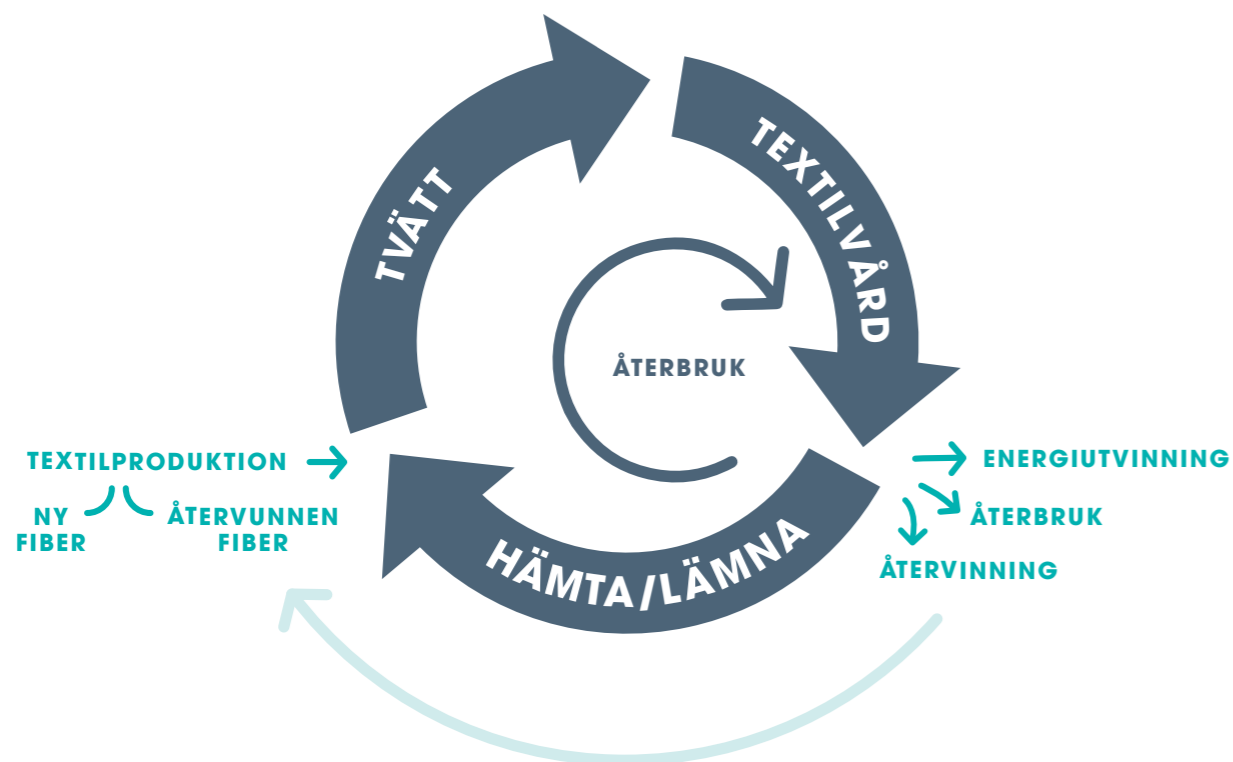
Vi står på prispallen för Helsingborgs stads miljöpris

Schhh...

Tack vare våra nya, tysta eldrivna lastbilar har vi fått dispens att köra nattetid i Stockholm city

*Copernicus: Summer 2022 Europe's hottest on record | Copernicus **Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

FRAMMÅT I CIRKLAR

Omställningen till en cirkulär ekonomi ligger högt på världens agenda. Hos oss är det grunden i vår verksamhet. Vi har arbetat efter en cirkulär affärsmodell i över 70 år – ända sedan vi startade i Sverige.

ELIS ERBJUDER textil- och hygienlösningar i en smart uthyrningsmodell. Vi hyr ut, hämtar, tvättar och lagar – om och om igen. Varje dag fokuserar vi på att ge våra textilier så lång livslängd som möjligt, med så liten klimatpåverkan som möjligt, för att minimera behovet av nyproduktion. Våra plagg, handdukar, lakan och mattor

ska kunna användas och tvättas gång på gång utan att tappa i vare sig funktion eller kvalitet. Vi kvalitetskontrollerar efter varje tvätt och lagar det som slits.

I VÅRT INTERNA resurslager, Re:Use, sparas textilier som snabbt kan återbrukas av nya kunder. När textilierna till sist inte längre uppfyller våra kvalitetskrav ger vi dem nytt liv genom att låta dem gå vidare till välgörenhet, utvecklingsprojekt, återbruk eller textilåtervinning. Här pågår många spännande utvecklingsprojekt kring både materialåtervinning och upcycling till andra typer av plagg och textilprodukter. Som ett allra sista alternativ skickas utjänt textil till energiutvinning. Till år 2030 är vårt mål att inga av vår kasserade textilier ska gå till förbränning.

EN HÅLLBAR STRATEGI ISTÄLLET FÖR EN HÅLLBARHETS-STRATEGI

Elis nya hållbarhetschef Ulrika Viderum ser stora möjligheter för Elis att hjälpa kunderna att bli mer cirkulära. Med expertkunskap och stor erfarenhet från bland annat bygg- och fastighetssektorn tar hon över stafettpipen för att fortsätta driva på hela textilservicebranschens omställning.

Hej Ulrika, vad fick dig att välja Elis?

– Elis är ett företag med starkt driv och framtidstro, som tar vara på kompetens och värnar om både miljö och människor. Ett företag som varje dag tar sitt ansvar för att bidra till en hållbar utveckling. I många företag väljer man att ha en hållbarhetsstrategi. I Elis har vi integrerat hållbarhetsstrategin i affärsstrategin och har därför en hållbar strategi. Det innebär att hållbarhetsaspekterna är med i varje beslut. För allting hänger ju ihop: klimat – människor – miljö – ekonomi.

Var ser du Elis i framtiden?

– Inom bara ett par år ser jag Elis som en självklar aktör i ett större sammanhang. Där vi kan hjälpa våra kunder med en hållbar kravställning kopplat till deras affärsmodeller, och driva på hela branschen i den cirkulära omställningen. Där samarbeten har utökats och vi arbetar branschöverskridande. Jag ser fram emot att vara en del av det.

Vilka utmaningar och möjligheter ser du för Elis kopplat till omvärlden?

– I närtid är kriget i Europa den i särklass största barriären för att vi ska kunna fortsätta att driva vårt hållbarhetsarbete på en hög nivå. I en större kontext är konflikter, ekonomisk nedgång, klimatförändring och en fortsatt ökad hunger i världen den verklighet vi lever i just nu. Om energikrisen fortsätter att öka och de handelshinder som hindrar en hållbar utveckling inte blir upplösta, står alla bolag inför en än större utmaning – ett kraftigt försämrat läge för att kunna nå de globala hållbarhetsmålen i linje med Parisavtalet.

Det gäller att orka tänka långsiktigt, arbeta proaktivt och innovativt. Alla nationer och gränsöverskridande samarbeten vet att vi behöver arbeta fram reviderade styrmedel som kan accelerera den positiva utvecklingen. Vi arbetar aktivt i nätverk som verkar för den framtiden. Kanske är det vi på Elis som är med och driver igenom nya förslag på styrmedel och hittar de bästa lösningarna just nu och för kommande generationer?

Vad har varit positivt generellt med året som gått?

– Ur ett omvärldsperspektiv har det hänt mycket positivt under 2022. I augusti antog FN:s generalförsamling en ny resolution där "tillgången till en ren, hälsosam och hållbar miljö ska erkännas som en universell mänsklig rättighet" – det är faktiskt fantastiskt! Medlemsstaterna kan enklare än tidigare gå samman och kraftsamla för att stävja den planetära krisen.

På World Economic Forum i Davos, behandlar majoriteten av punkterna klimat. Det innebär en stor framflyttning av klimatfrågor på den internationella agendan.

På EU-nivå är det nu uttalat att alla medlemsländer ska växla upp och jobba mer intensivt med cirkulär ekonomi. Med så starka direktiv möjliggörs ännu fler möjligheter. Jag tror vi kommer få se många nya innovationer framöver. Tekniska lösningar som bidrar till den gröna omställningen blir allt billigare. Priset på bilbatterier har t.ex. minskat med 70 procent på sju år. Det finns en uppsjö av innovationsprojekt som har tillkommit genom så kallad affärs-mässig disruption, vilket har bidragit till en stärkt hållbar utveckling.

Hur ser nästa år ut?

– 2023 kommer att fyllas av framtidstro och handlingskraft. De senaste årens fruktansvärda händelser har intensifierat internationella samarbeten, i allt från fredsfrågor till medicin. Mänskligheten

har aldrig haft mer kunskap än vad vi har idag. Detta skapar finansiellt ansvar och möjligheter att kunna fatta rätt beslut för människor, planeten och framtiden.

Finns det något som du tycker glöms bort när världen pratar hållbarhet och klimat?

– Man kan inte tackla klimatförändringarna utan en biologisk mångfald. Att vi har en stor artvariation är livsavgörande för alla ekosystemtjänster. Ju fler som får förståelse för sambandet mellan människor, djur och natur, desto större chans har vi att accelerera klimatarbetet globalt. Biologisk mångfald kommer att läggas till inom ramen för Science Based Targets under 2023. Vi behöver fortfarande lyfta fram och förklara "varför" inom våra organisationer för att få den effekt som krävs.

Vad ska du göra nu, rent konkret?

– Elis har högt ställda mål, bland annat med att ha klimatneutral värdekedja till 2035 och att inte förbränna en enda textil 2030. Att konkretisera vägen dit, sätta delmål och koppla till aktiviteter står högt på min agenda under 2023. Jag har förmånen att driva hållbarhetsarbetet tillsammans med ett fantastiskt team med kompetens inom allt från arbetsmiljö och ledningssystem, till kvalitet, miljö och textilåtervinning. Kroka gärna arm med oss – tillsammans blir vi ännu starkare!

↑ Ulrika Viderum
Hållbarhetschef på
Elis Textil Service AB
sedan oktober 2022

Bakgrund som bland annat miljö- och energichef. Kommer senast från bygg- och fastighetsbranschen, med fokus på hållbar utveckling. Har varit ordförande för bland annat Sweden Green Building Council Syd och i LFM30 energiutskottet.

ELIS HÅLLBARA STRATEGI

Med stormsteg närmar vi oss det kritiska året 2030. För att de globala målen ska bli verklighet behöver vi ha ett samhälle där det cirkulära står i centrum. Där återbruk och återvinning är det normala, och nyproduktion enbart sker när det är nödvändigt.

Att ha vetenskapligt förankrade mål är en förutsättning för att nå dit. Elis är Europas ledande leverantör av textil- och hygienlösningar. Med det kommer ett ansvar – och en unik möjlighet att leda utvecklingen. Vi har tagit ett helhetsgrepp om hela verksamheten och ansökt om att få våra klimatmål godkända som Science Based Targets på koncernnivå.

Vår hållbarhetsstrategi är djupt integrerad i vår affärsstrategi och har tre tydliga fokusområden: **textil**, **klimat** och **människor**.

➤ Textil	12
➤ Klimat	16
➤ Människor	20
➤ Temaartiklar	24

Fokusområde Textil

DEN NYA RÅVARAN

Textil är kärnan i vår verksamhet och att göra ännu mer skonsamma materialval och förlänga livslängden är fortsatt fokus. I våra uttjänta textilier har vi en guldgruva. Med innovation och samarbeten satsar vi på att bygga upp industrin för att omvandla kasserad textil till ny fiberråvara.

Globalt räknat har textil den tredje högsta påverkan på vatten- och landanvändning. I genomsnitt kräver den textil som en person i EU konsumerar 9 m³ vatten, 400 m² land, 391 kg råmaterial och orsakar klimatutsläpp på 270 kg*.

*Circular business models and smarter design can reduce environment and climate impacts from textiles — European Environment Agency (europa.eu)

TEXTILTILLVERKNINGEN i världen ökar snabbt, samtidigt som det som produceras används allt mindre. Mer än tio procent av världens utsläpp av växthusgaser kommer från sko- och textilindustrin – och den andelen ökar snabbt. Vi vet att nästan 80 procent av ett konventionellt plaggs klimatpåverkan sker under produktionsfasen, med stor belastning vad gäller användning av vatten, kemikalier och land. Att säkerställa att våra textilier är framställda på ett så skonsamt sätt som möjligt för människor och miljö, håller länge och används maximalt är en förutsättning för att minska vår totala miljöpåverkan.

Genom att förlänga livet på varje plagg och textil så att de kan användas mer, av fler, minimerar vi behovet av onödig nyproduktion och sänker miljökostnaden per plagg. Därför är vi mycket måna om att tvätta, reparera och hantera våra produkter på rätt sätt, så att de kan vandra i vårt textila kretslopp så länge som möjligt. Vi kvalitetskontrollerar efter varje tvätt, lagar och byter ut det som slits. När vi behöver köpa nytt ställer vi höga krav på kvalitet och produktion.

TILL ÅR 2030 ska alla textilier vi köper in vara vad vi definierar som *hållbara***. All textil som vi kasserar ska återvinnas

eller återbrukas. Fortfarande återvinns alldeles för lite av världens textilavfall, bara någon enstaka procent. Från 2025 ställs krav på att textilavfall ska samlas in för återvinning i hela EU och frågan om producentansvar ligger på bordet. Fler och nya samarbeten kring återbruk och textilåtervinning kommer vara en nyckel i vår vision om att våra kasserade textilier ska bli en resurs för nya produkter, en slags råvara, inte ett avfall.

För att driva på frågan har vi under året utvecklat flera nya textilåtervinningsarbeten. På så sätt är vi med och skapar efterfrågan på återvunna fibrer som uppfyller våra krav på kvalitet, funktion och komfort.

VÅRT RE:USE-LAGER är ett tydligt exempel på hur vi kan sänka miljöbelastningen ytterligare för ett plagg. Uttrycket "det mest hållbara plagget hänger redan i din garderob" gäller inte bara för privatpersoner utan är lika sant för våra kunder. I Re:Use-lagret finns inget nytt. Här sparar vi och underhåller textilier så att de kan återbrukas av nya kunder, och slipper köpa in nya artiklar när ett nytt kundbehov uppstår. På så sätt kan vi ge våra kunder en snabb leverans av produkter samtidigt som vi hjälper dem att nå sina textila hållbarhetsmål.

SÅ TAR VI ANSVAR

Transparens och kontroll uppströms

- Alla leverantörer måste underteckna vår uppförandekod som omfattar etisk, social och miljömässig hänsyn.
- Elis gör minst årliga leverantörsutvärderingar på både nationell och koncernnivå.
- 94% av koncernens textilköp täcktes 2022 av godkända CSR-utvärderingar.
- Vi utför revisioner enligt internationella standarder med hjälp av tredje part och genomför egna leverantörsbesök.

Textiliernas miljö- och klimatpåverkan

- Vår cirkulära affärsmodell förlänger textiliernas livslängd. Med rätt kombination av materialval, design, tvättprocess och sömnadskonst för att laga mindre skador ser vi till att varje textilartikel nyttjas så mycket som möjligt innan den kasseras.
- För att minska vår miljöpåverkan gör vi inköp av nya textilier utifrån vår definition av hållbar textil. Läs mer på s. 15.
- Våra plagg och mattor är märkta med RFID-chip, vilket gör att vi kan skapa effektiva flöden och garantera full spårbarhet.
- Vi arbetar nära våra kunder för att tillsammans välja de bästa produkterna för lång användning och bra alternativ för återbruk och/eller återvinning.
- Vi arbetar tillsammans för en mer cirkulär offentlig upphandling.

Textilåtervinning

- De textilier vi inte längre kan nyttja ska återbrukas eller textilåtervinnas innan de som sista alternativ skickas till energiåtervinning.
- Genom att ta in nya artiklar återvunnen råvara där det är möjligt ökar vi efterfrågan på återvunna fibrer.
- Vi är med i flera samarbeten och innovationsprojekt för att bidra till att en cirkulär textilindustri utvecklas i Europa.
- Vi ökar antalet samarbeten med upcyclings- och återbruksföretag för att behålla redan producerade fiber i liv så länge som möjligt och minska behovet av nyproducerad textil råvara.

Läs mer om våra prioriterade mål och delmål i Agenda 2030 på sidan 72.

**Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

Fokusområde Textil – Strategiska mål

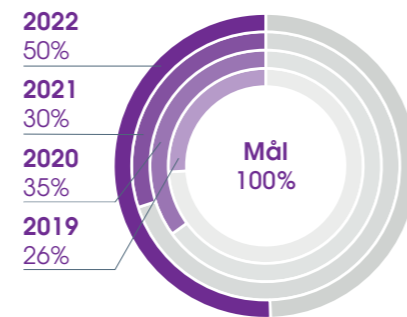
Mål Hållbara textilier*

2030 köper vi bara textilier som är miljömärkta och/ eller innehåller 50% hållbara fibrer*

2022 var 50% av våra inköpta textilier** hållbara textilier*. Målet är 100%.

Andelen påverkas mycket av vilken typ av avtal och vilka textilier vi köper in. Lättare arbetskläder, lakan och handdukar har till exempel miljömärkningar och miljö- och hållbarhetscertifieringar i mycket större utsträckning än tyngre arbetsplagg.

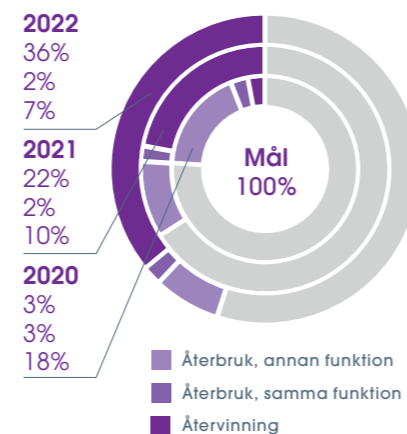

Mål Kasserad textil

2030 går alla kasserade textilier till återbruk eller återvinning

2022 gick 45% av våra kasserade textilier till återbruk eller återvinning, jämfört med 34% 2021. Målet är 100%.

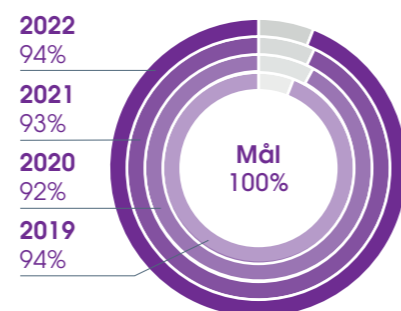

Mål Leverantörer

2030 har vi socialt hållbar tillverkning hos alla våra leverantörer

2022 täcktes 94% av koncernens textilinköp av godkända CSR-utvärderingar. Målet är 100%.

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15. ** Inom Arbetskläder, Vård & omsorg, Hotell & restaurang

MED HÅLLBAR TEXTIL MENAR VI TEXTIL SOM:
 > är miljömärkt*
 och/eller
 > innehåller minst 50% hållbara fibrer**

* **Miljömärkt**
 dvs tredjepartscertifierad enligt ISO 14024 och där tredjepartscertifieringen av hela värdekedjan från råvara till färdig produkt ingår i certifieringen. Till exempel:
 - EU Ecolabel 2014/350/EU
 - Svanen, Nordic Ecolabelling of Textile, hides/skins and leather Version 4
 - Bra Miljöval Textilkriterier 2012 (kategori fiber och beredning)
 - GOTS
 Till miljömärkt räknar vi även Fristads miljödeklarerade artiklar med EPD

** **Hållbara fibrer** baserade på Bra Miljöval Textilkriterier 2012, kategori fiber och beredning. Till exempel:
 - BC-bomull, Cotton Made in Africa
 - Ekologisk bomull; Organic cotton och Organic Fairtrade cotton
 - Återvunnen fiber
 - Regenererad fiber (lyocell, tencel)
 - Biosyntetisk/förnybar fiber (biobaserad PE)

MOT NETTONOLL-UTSLÄPP

Att driva affärsverksamhet inom planetens gränser är ett måste för människans framtida existens på jorden. Strävan mot nollutsläpp av växthusgaser och att återställa system måste genomsyra de kommande åren. Att minska vårt totala klimatavtryck är därför ett av våra viktigaste mål.

VÅRA MÅL ÄR utmanande och högt ställda. År 2035 ska vi uppnå nettonollutsläpp. Det betyder så låga koldioxidutsläpp som möjligt. Det som ändå släpps ut ska klimatkompenseras genom till exempel kolinlagring eller på annat vis bidra till att återställa balansen. Vi har valt att ta ett helhetsgrepp och siktar på att 2023 blir året då vi får våra hållbarhetsmål godkända som Science Based Targets Initiative på koncernnivå.

EN STOR DEL av vårt klimatavtryck kommer från energianvändningen i våra tvätterier, textilierna vi köper in och våra transporter. Stort fokus ligger därför på att ställa om till hållbara textilier* samt förnybara energilag och drivmedel. Elektrifieringen av vår fordonsflotta har pågått under många år och vi styr mot målet att ha en helt fossilfri fordonsflotta till 2030, där vi laddar våra fordon med förnybar flödande energi**. Omställningen till förnybara energikällor i alla våra tvätterier till 2030 är i full gång och vi arbetar varje dag med att effektivisera driften.

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15. ** Energi från sol, vind och vatten.

SÅ TAR VI ANSVAR

Textilvalen

- Med våra specialistkunskaper kan vi hjälpa våra kunder välja rätt material och produkter, för att minimera resursanvändningen och klimatpåverkan.
- Att använda varje textilartikel optimalt och förlänga livslängden är A och O. Därför tvättar vi skonsamt, lagar och återbrukar så långt det är möjligt.
- Tillsammans med våra leverantörer och kunder driver vi aktivt på utvecklingen för att öka efterfrågan på mer resurssnåla textilier.
- Vi efterfrågar och prioriterar miljömärkta textilier, återvunnet innehåll och förnybara alternativ.

Driften av våra tvätterier

- Vi mäter förbrukning av bränsle, el, vatten och kemikalier i våra tvätterier dagligen. Vi försöker ständigt effektivisera våra processer.
- Vi använder bara elektricitet från förnybar flödande energi**.
- År 2022 drevs 15 av våra anläggningar med förnybara energikällor.
- Med tekniska hjälpmedel som chipmärkta textilier, smarta garderober och ruttplaneringsverktyg optimerar vi flödena mellan kunderna och våra tvätterier. Det minskar resursförbrukning och lagerhållning och därmed vårt och kundens fotavtryck.

Transporterna

- 95 procent av vår fordonsflotta är fossiloberoende.
- I flottan finns fordon som kan drivas med el, biogas, flytande biogas, HVO och etanol.
- Med omkring 75 000 leveransadresser är rutt- och lastoptimering ett alltid pågående förbättringsarbete.
- Våra chaufförer är utbildade att köra bränslesnålt.
- 2020 anslöt vi oss till Fossilfritt Sveriges Transportutmaning, med målet att senast år 2030 endast utföra och köpa fossilfria inrikestransporter.
- 2021 anslöt vi oss till Tjänstebilsutmaningen.

Läs mer om våra prioriterade mål och delmål i Agenda 2030 på sidan 72.

** Energi från sol, vind och vatten.

Fokusområde Klimat – Strategiska mål

Mål Värdekedja

2035 har vi nollutsläpp genom hela vår värdekedja

De högre utsläppen 2022 i jämförelse med 2021 beror på tunga textilinvesteringar, en större mängd levererat tvättgods och att tillgången till förnybart bränsle inte har täckt vårt behov (gäller främst biogasol). Vi har även fått tanka vissa fordon med delvis fossilt bränsle för att bromsa kostnaderna. Utsläppen har minskat per kg levererat tvättgods jämfört med 2021. Läs mer om våra textillinköp på sidan 58.

2022 var vårt klimatavtryck i scope 1+2+3 37 422 ton CO₂e, vilket motsvarar 0,47 kg CO₂e per kilo levererad tvätt, eller 16,27 ton CO₂e per omsatt MSEK.

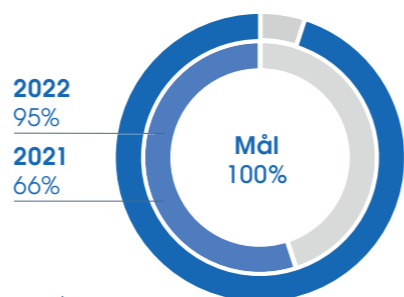
Mål Fordonsflotta

2030 har vi fossilfri distribution

Vi byter löpande ut bensin- och dieseldrivna fordon mot mer hållbara, fossiloberoende alternativ. Vidare tankar vi HVO100 istället för diesel så långt det är praktiskt möjligt.

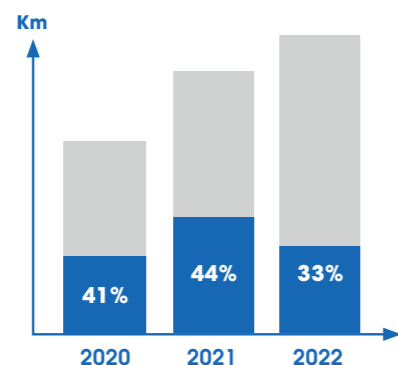

2022 hade vi 95% fossiloberoende fordon. Målet är 100%.

! Siffrorna har tyvärr beräknats på fel data föregående år. I årets rapport är detta reviderat och jämförelseår blir 2021.

Andel fossilfri distributionssträcka

Vår distributionssträcka har blivit längre på grund av ökad omsättning.

På grund av kraftigt ökade drivmedelspriser på förnybara bränslen och bristfällig tillgång till biobränslen har vi tvingats öka andelen fossila bränslen i mixen.

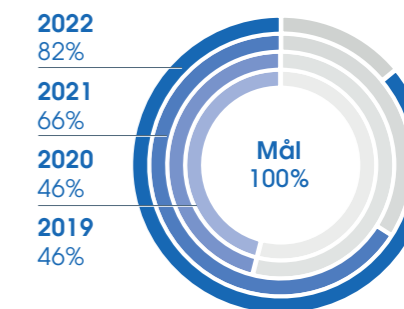
Mål Energi & EI

2030 drifrar vi våra tvätterier fossilfritt

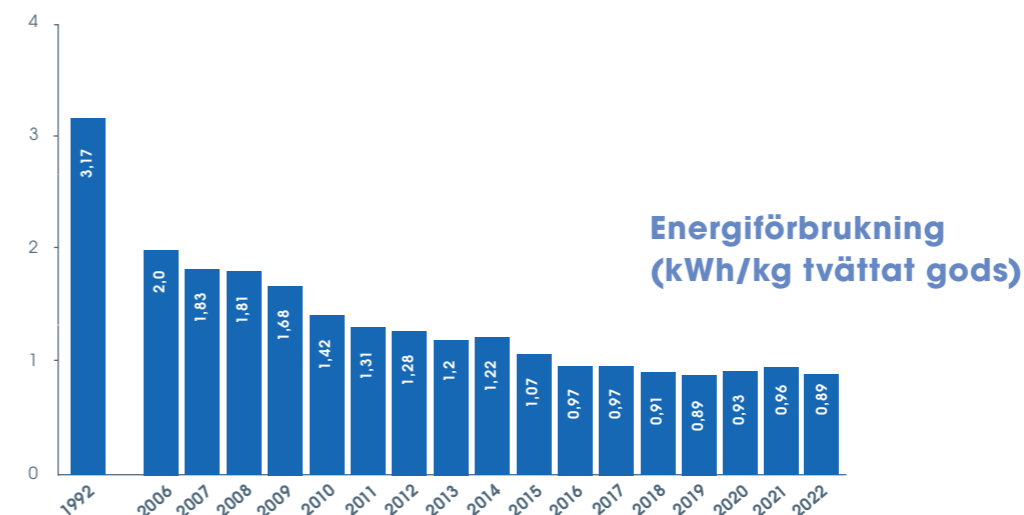
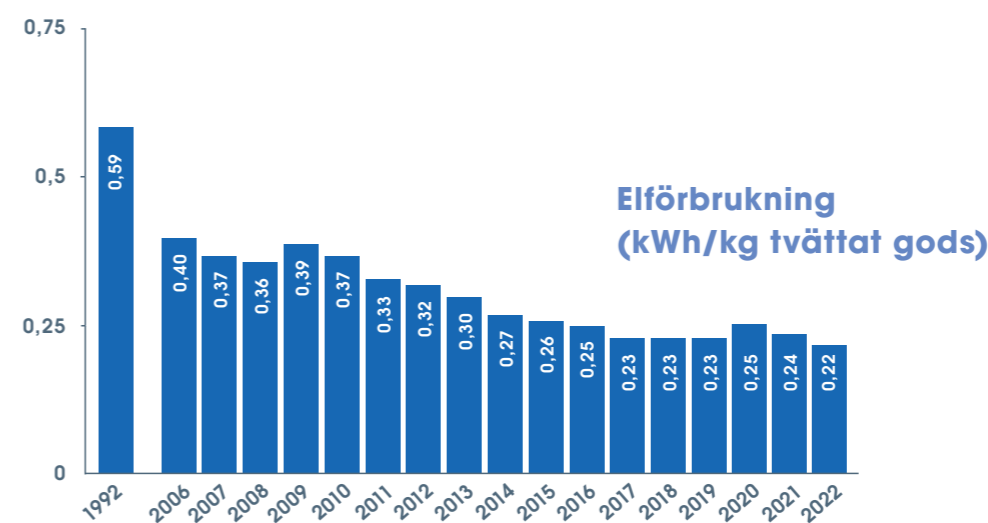
Under 2022 växla de ytterligare ett tvätteri till förnybar energi och vi fortsätter vår omställning för att nå målet 2030.

2022 utgjordes 82% av den totala energikonsumtionen på våra tvätterier av förnybar energi. Målet är 100%.

Sedan 2018 har vi haft fossilfri el i hela Elis Textil Service AB's verksamhet.

ALLTID MÄNNISKAN I FOKUS

När omvärlden gungar är en trygg och säker arbetsplats viktigare än någonsin. Ett av våra tre fokusområden i vår strategi är människor och vi bär ett stort ansvar för våra medarbetares hälsa och välmående – men också för alla de människor och samhällen som berörs antingen direkt eller indirekt av Elis verksamhet.

*Dagens textila flöden – en global miljöutmaning (naturvardsverket.se)

MED TOTALT 49 000 Elis-medarbetare har vi kollegor i världens alla hörn. I Sverige är vi omkring 1 600. Att arbetsmiljön ska vara trygg och trivsamt, och arbetsuppgifterna utvecklande är en självklarhet oavsett om man jobbar på tvätteriet i Ockelbo, på centralagret i Hillared eller på kontoret i Malmö. Med 24 anläggningar över hela landet är vi en viktig samhällsmotor för utveckling och integration. Hos oss har många funnit sitt första jobb i Sverige, och många blir kvar länge och fortsätter utvecklas i bolaget. Mångfalden på våra arbetsplatser är en av våra styrkor och speglar samhällena vi verkar i.

Textilindustrin i världen brottas med enorma utmaningar vad gäller påverkan

på miljö och klimat, men också för hälsa, säkerhet och arbetsvillkor för människorna som arbetar i den. Egentligen har vi 75 miljoner kollegor. Så många arbetar nämligen inom textil- och klädindustrin globalt. Över 80 procent av de kläder och hemtextil som säljs i Sverige produceras utanför EU*, ofta i låglöneländer med brister i både arbetsmiljö och arbetsrätt. Indirekt sysselsätter industrin miljarder människor, de flesta kvinnor. Alla våra leverantörer har undertecknat vår uppförandekod som bygger på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, och vi gör regelbunden tillsyn. Genom vår verksamhet kan vi direkt och indirekt påverka och förbättra livsvillkoren för väldigt många människor över hela världen.

SÅ TAR VI ANSVAR

Arbetsgivar-ansvar

- 2020 lanserades 10 Golden Rules för hälsa och säkerhet i hela koncernen, med utbildnings- och kommunikationsinsatser som sträckt sig över 2021 och 2022.
- Arbetsrotation, ergonomicoacher, vägledning om bästa arbetssätt och en god arbetsmiljö är några nycklar till att vår personal väljer att vara kvar länge, och håller sig friska.
- Alla chefer får obligatorisk utbildning i arbetsmiljö.
- Alla anställda får genomgå en allmän miljö- och hållbarhetsutbildning.
- Alla chefer genomgår utbildningen Coachande ledarskap, i syfte att få ännu fler verktyg att kunna utveckla varje medarbetare och skapa motivation och kompetenta team.
- Vi bekostar chaufförsutbildning för personal som önskar skola om sig. Det både avhjälper den brist på chaufförer med C-kort (tung lastbil) som funnits i branschen och tillgodoser befintlig produktionspersonals önskemål att utvecklas i företaget.

Samhälls-ansvar

- Medarbetare som behöver lära sig svenska kan få hjälp att göra det på sin arbetsplats.
- 34 procent av våra chefer är kvinnor.
- Vi skänker kläder, skor, filtar med mera till bland annat Stadsmissionen och andra etablerade hjälporganisationer med 90-konto.
- Vi representerar näringslivet i styrgruppen för Lunds Universitets tvärvetenskapliga Forskarskola Agenda 2030.
- Vi ger årligen julgåva till Barncancerfonden.
- Vi samarbetar med företaget Just arrived, som rekryterar invandrare med utbildning i sitt födelseland, och har därigenom kunnat anställa ytterligare medarbetare.

Socialt ansvar i leverantörsledet

- Alla leverantörer måste underteckna vår uppförandekod som bygger på bl a FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s Global Compact och ILOs konventioner om arbetsrätt.
- Nyanställda tjänstemän utbildas i anti-korruption och affärsetik.
- Elis gör årliga leverantörsutvärderingar både på nationell nivå och koncernnivå.
- Genom att göra mer hållbara textilval och genomlysa våra leverantörskedjor kan vi indirekt påverka livsvillkoren för väldigt många människor.

Läs mer om våra prioriterade mål och delmål i Agenda 2030 på sidan 72.

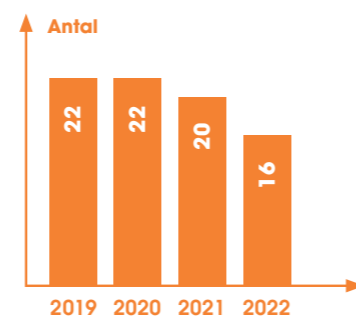
Fokusområde Människor – Strategiska mål

Mål Hälsa

2025 har vi noll olycksfall som leder till sjukfrånvaro

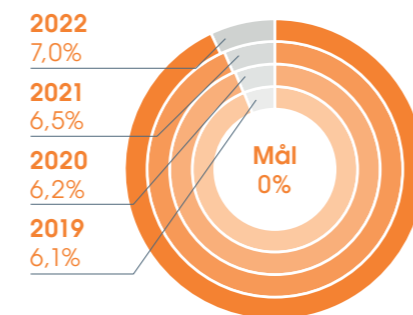
2022 hade vi 16 olycksfall som ledde till sjukfrånvaro. Målet är 0.

2025 har vi branschens lägsta sjukfrånvaro

2022 hade vi 7% sjukfrånvaro. Under pandemiåren 2020 och 2021 har sjuktalen gått upp överlag. Målet är 0%.

2025 är vi certifierade enligt Great Place to Work

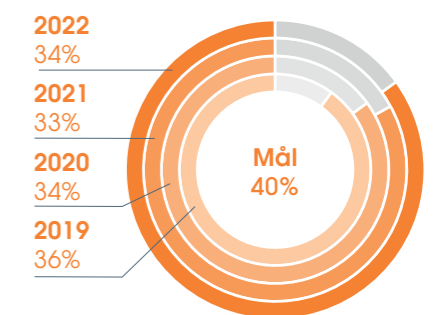
Läs mer om metodiken och certifieringen på sidan 53.

Mål Jämställdhet

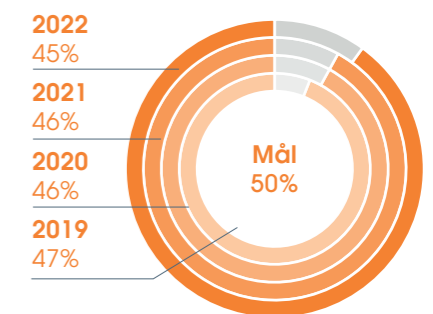
2025 har vi representativ fördelning i ledningspositioner

2022 hade vi 34% kvinnliga chefer. Målet är 40%.

2022 hade vi 45% kvinnliga anställda. Målet är 50%.

.. EN VÄRDEFULL RESURS

Utsläppen från textilindustrin ökar. Enbart en bråkdel av de 90 miljoner ton textil som varje år slängs runt om i världen materialåtervinns, vilket vi på Elis motverkar dagligen.

Textilier är Elis grund. Vårt ansvar är därför omfattande. Men också vår möjlighet att driva på för en cirkulär utveckling där råvaruuttagen minskar, fibrernas värde bevaras och kasserade textilier ses som den resurs de är.

↑ Ju längre liv varje textilie får, desto lägre blir dess miljöavtryck. Genom att laga det som slits och byta ut det som går sönder förlänger vi livet på tusentals plagg och textilier varje dag.

* *Circularity Gap Report 2023*

PRODUKTIONEN AV NY TEXTIL blir allt större och utsläppen står idag för mer än tio procent av världens växthusgaser. Av utvunna råvaror återförs bara 7,2 procent in i ekonomin*, vilket är en minskning med 1,9 procentenheter från 2018. För att nå de globala målen krävs en rakt motsatt utveckling. En omställning som inte enbart handlar om att undvika en framtida kris. Konsekvenserna av klimatförändringarna har verkan här och nu. Ett exempel är de extrema översvämningarna i Pakistan under sommaren och hösten 2022.

Det är dags att fokusera på de enorma fördelar och möjligheter en övergång till en cirkulär ekonomi innebär, för individer, företag och samhället i stort. Omställningen kommer att skapa mängder av arbetstillfällen och utrymme för att utveckla nya typer av lösningar och tjänster är närmast obegränsat. När vi delar på resurserna

förändras också normerna och vår syn på konsumtion och nya material.

TEXTIL BÖR BETRAKTAS som en värdefull resurs, i alla delar av sin livscykel. Ju längre liv varje fiber får, desto bättre för klimatet, miljön och oss alla. I Elis cirkulära affärsmodell nyttjar vi textilierna så resurseffektivt och länge som möjligt. Våra produkter ska vara ansvarfullt producerade, hålla hög kvalitet och vara av god design så att våra kunder använder dem under lång tid. Och passar de inte längre hos en kund kan de passa hos en annan. Vi tar också redan vid inköp hänsyn till hur väl de en dag kan användas för remake och, slutligen, återvinning. För även i vårt kretslopp finns en slutpunkt. Tröjan kan ha blivit för sliten eller byxornas fläckar omöjliga att tvätta bort.

Det betyder inte att de har gjort sitt, textilierna är fortfarande en resurs. Det som krävs

är att vi hittar en samarbetspartner som kan förädla och bearbeta dem. Under året har vi därför initierat en rad nya samarbeten. Både spännande återbruk och viktiga innovationsprojekt för att utveckla metoder och förutsättningar för fiberåtervinning.

Att industrin för materialåtervinning fortsätter att utvecklas är helt avgörande för den textila cirkulära ekonomins framtid. För det krävs avancerade sorterings tekniker och processer som kan hantera olika fibersorter och skiftande materialkombinationer. Elis har en viktig roll i den här utvecklingen, eftersom vi kan erbjuda stora volymer av enhetligt material och har kunskap om vad textilierna innehåller och hur de har använts.

Allt fler ser nu till att det rör på sig, också runt om i Europa. I EU:s Green Deal fastslås att textil är lämpligt för cirkulära lösningar. I dag slänger den genomsnittlige europén 15 kilo textilier varje år. Nya beräkningar visar att 70 procent av de kasserade textilierna i EU skulle kunna fiberåtervinnas när en storskalig industri väl etableras.

Där är vi inte ännu. Tillgången och kvaliteten på materialåtervunna fibrer är inte alltid på samma nivåer som jungfruliga fiber och storskaliga återvinningsprocesser finns inte för alla material. I vårt erbjudande är kvalitet och lång livslängd avgörande och därför är vi med i flera spännande innovationsprojekt med målet att utveckla återvinningsprocesserna så att kvaliteten i återvunna och jungfruliga fiber ska vara likvärdiga.

ÖVERVÄGANDENA VID INKÖP är komplexa och ibland motstridiga. Det handlar inte bara om hur materialen producerats – 2022 har 50 procent av våra inköpta textilier varit hållbara, enligt Elis definition av hållbar textil* – utan också om materialens egenskaper. För att få lång livslängd krävs kvalitet, bekvämlighet och funktionalitet, vilket uppnås genom en blandning av material. Att, exempelvis, blanda in återvunnen, slitstark polyester i bomullströjan gör dessutom att den håller i ännu fler tvättar och torkar snabbare, vilket i sin tur sparar energi.

Idag befinner vi oss i ett skifte. Det finns bara en väg framåt, och den rör sig i cirklar. Ska den bli bred och framkomlig måste vi samarbeta.

↑ Mer än 75% av våra textilinköp för hotell- och restaurangbranschen uppfyller nu våra krav på hållbar textil*.

“Att industrin för materialåtervinning fortsätter att utvecklas är helt avgörande för den textila cirkulära ekonomins framtid.”

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

Fiber som fiber – eller?

Den textila fiberdjungeln är snårig och svårnavigerad. Vad skiljer Tencel™ från syntetfiber? Är återbruk, upcycling och remake samma sak? Och vad betyder egentligen regenatfiber? Elis textilskola reder ut begreppen!

För att producera en skjorta eller ett lakan behövs först och främst råvara, textilfiber. Det finns två huvudsakliga grupper: naturfibrer och konstfibrer, där konstfiber delas in i syntetfibrer och regenatfibrer. Många plagg och textilier består av olika typer av fiberblandningar, för att få den bästa kombinationen av slitstyrka, färgåktighet, prisvärdhet och miljöhänsyn.

› **NATURFIBER** är fiber från organiska material från djur- och växtriket. Till exempel ull från får eller bomull uppbyggt av cellulosa från växtdelar. Textil av naturfiber har hög andningsförmåga, suger snabbt upp fukt och är lätt att färga, och själva fibrerna är långa, men bomull bleknar mer och riskerar också att krympa vid tvätt.

› **REGENATFIBER** (viskos, lyocell, modal, Tencel™) framställs också av naturlig cellulosa, till exempel från snabbväxande träd, men själva fibern utvinns på kemisk väg. Plagg av regenatfiber transporterar bort fukt bra, är svala och sköna att bära, och är slitstarkt. Själva processen att framställa cellulosan är mer komplicerad och energikrävande, och regenatfiber blir ibland för dyrt. En regenatfiber som det talas mycket om är från varumärket Tencel, som enbart har cellulosa från hållbart skogsbruk.

› **SYNTEFIBER** (polyester, polyamid/nylon, akryl, modakryl, elastan, elastofin) är baserade på råolja och framställs på teknisk/kemisk väg. Syntefiber är slitstarkt, ofta billigare, och har praktiska egenskaper som att det torkar snabbt. Syntefiber som polyester släpper också ifrån sig mikroplaster vid tvätt, även återvunnen polyester.

› **ÅTERBRUK/REUSE** innebär helt enkelt att använda igen. En arbetsbyxa som inte längre uppfyller de höga skyddskraven från industrin, kan få nytt liv som arbetsbyxor för trädgårdsbruk. Eller våra örngott från hotellbranschen, som återbrukas som skyddande fodral till stekpannan ONEPan framtagen av Tareq Taylor.

› **UCYCLING/REMAKE** är när till exempel ett plagg förädlas till något annat. Som exempelvis våra uttjänta arbetskläder från vården som i designern Stina Randestads händer förvandlades till plagg åt volontärer på musikfestivalen Way Out West. Även tillsammans med företagen Hodakova och Beskow von Post har vi gjort spännande modesamarbeten under året.

› **ÅTERVINNING** är att ta vara på textilien när den inte längre går att använda och låta den utgöra grund eller del i något annat. Uttjänt textil kan dekonstrueras och verka som en råvara i ett nytt plagg. Till exempel kan en tröja i bomull rivas och finfördelas så att nytt garn kan spinnas och nytt tyg kan vävas. En gammal tröja kan bli en ny tröja. Eller bli material till helt andra produkter i andra branscher. Ett tydligt exempel är våra arbetskläder som används som råvara till ljudabsorbenter och stoppning.

› **TEXTILAVFALL** ser vi för vad det är – en värdefull resurs. Endast som sista alternativ lämnar vi textilavfall till energiåtervinning. Vårt mål är att senast 2030 ska alla våra uttjänta textilier gå till återbruk eller återvinning.

>50%

FÖR FÖRSTA ÅRET utgjordes mer än hälften av den textil vi köpt in till affärsområdena arbetskläder, vård & omsorg, mattor, och hotell & restaurang av det vi kallar *hållbar textil*.

Till hotell & restaurang var andelen *hållbar textil** hela 75 procent av inköpt textil. Det är ett stort kliv mot vårt mål att år 2030 ha 100 procent *hållbara textilier*.

Hållbar textil - finns det?

Frågan vad som är en *hållbar textil* har inget självklart svar. Det kan gå åt över 10 000 liter vatten för att producera ett enda kilo bomull. Världens vanligaste textilmaterial polyester tillverkas fortfarande mestadels av råolja. Både bomull och polyester har fantastiska egenskaper som är svåra att ersätta, men båda är också problematiska sett ur ett hållbarhetsperspektiv. I våra textilval tar vi hänsyn till hela livslängden, från fiberval och tillverkning till användarfasen.

VÅRT MÅL ÄR att ha hundra procent hållbara textilier* till 2030. Vi arbetar därför sedan flera år löpande med att konvertera produkt för produkt från konventionella material till mer hållbara lösningar. Större delen av våra patientplagg och det vi kallar flatgoods (lakan och frotté) är sedan länge av textil miljömärkt med EU Eco-label, Öko-tex Made In Green, Better Cotton eller liknande.

Vi har nyligen tagit fram och kvalitetssäkrat ett vitt material för sjukvårdsplagg med Better Cotton och återvunnen polyester. Tillsammans med några utvalda partners, i flera led, arbetar vi med att skapa en cirkulär lösning för vårdblusar, där råvaran kommer från våra egna uttjänta textilier. Vi hoppas kunna presentera en lösning senast 2024.

ATT VÄLJA RÄTT FIBER till respektive produkt är avgörande för att vi ska kunna hålla liv i textilierna länge. Materialet ska leva upp till kundens krav på komfort och kvalitet – och samtidigt kunna tvättas och torkas om och om igen. Utan att plagget förlorar sin funktion, färg eller passform. Idag är det tyvärr inte alltid de återvunna fibrerna som håller den högsta kvaliteten. Detta är en motsättning som vi behöver ta ställning till i varje inköp. Därför har vi ingått samarbeten och initiativ för att vi aktivt ska vara med i utvecklingsarbetet för en bättre textilmotställning, och därigenom öka andelen hållbar textil* på marknaden.

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

En cirkulär framgångssaga...

Elis i Paris

Under årets Paris Fashion Week visade svenska upcycling-varumärket Hodakova sin nya haute couture-kollektion, som gjorts möjlig med uttjänta textilier från Elis. Vi var på plats för att prata cirkulär omställning och nätverka.

REDAN VÅREN 2021 kontaktade Hodakova oss och frågade om vi ville inleda ett samarbete som skulle kunna ge våra uttjänta kläder nytt liv. Självklart nappade vi på den möjligheten och efter det gick allting väldigt fort. Bara någon månad senare hade Hodakova skapat klädesplagg av vår uttjänta hotellfrotté och börjat sälja dem via sin webbshop. Parallellt började vi leverera andra textilier till det som skulle bli Hodakovas kollektion Conventional Collection 112109, vilken visades på Paris Fashion Week samma år. Så här sa Ellen Hodakova Larsson då:

– Jag letade efter textilier att använda i mitt upcycling-skapande och vände mig till Elis eftersom de är ett cirkulärt företag i själ och hjärta. Jag är så glad över att nu kunna visa kollektionen som gjorts möjlig genom vårt samarbete.

Hodakovas kollektion återfinns i många kändisars garderober och hos världens främsta butiker såsom Dover Street Market Ginza, Selfridges, SSENSE, Antonioli mfl.

Upcycling är det nya svarta

Upcycling är ett erkänt begrepp inom modevärlden. Fenomenet att återanvända textilier för att skapa nytt sprider sig, men få lyckas dra det lika långt som Hodakova. Bakom varumärket står Ellen Hodakova Larsson som tog examen från Textilhögskolan i Borås så sent som 2019. I hennes händer blir uttjänta textilier en värdefull resurs som genom hennes kreativitet förädlas till lyx. Tankarna går osökt till forna tiders alkemister som försökte förvandla

mindre värdefulla metaller till guld. Skillnaden är att Hodakova lyckas.

En höstvecka i Paris

När Hodakova visade upp sin nya kollektion Conventional Collection 302209 under Paris Fashion Week i september, hade vi förmånen att vara på plats och se det med egna ögon. Det gav oss också en möjlighet att prata med andra aktörer om vår cirkulära affärsmodell och knyta viktiga kontakter. Linda Nilsson, marknadschef Elis i Sverige:

– Under parollen "Nothing is new. New is nothing." kunde vi prata om vårt samarbete med Hodakova och inleda intressanta samtal kring återvinning och cirkularitet som ju är en extremt aktuell fråga i modebranschen idag.

Cirkeln sluts på flera plan

Att Hodakovas nya kollektion visades just i Paris, sluter cirkeln inte bara hållbarhetsmässigt, utan även historiskt. Det var i utkanten av Paris som ursprunget till Elis, industrivätteriet Grande Blanchisserie de Pantin, grundades 1883. Caroline Düberg Martinsson, hållbarhetssamordnare Elis i Sverige:

– Det är fascinerande hur tiden nu äntligen hunnit i kapp vår affärsmodell. Medan många fortfarande strävar efter att bli cirkulära, har vi ju alltid varit det. Och att få se vad vårt arbete kan åstadkomma även i nästa led – på plats i Paris – var fantastiskt roligt.

Samarbeten hjälper oss att bli ännu bättre

På Elis har vi bestämt att senast 2030 ska alla textilier vi köper vara miljömärkta och/eller innehålla 50% hållbara fibrer (se s 15). Samtidigt ska all textil som blivit otjänlig återvinnas eller återbrukas. Samarbeten likt det med Hodakova är en viktig del av detta arbete. I denna typ av samarbete kan vi förhoppningsvis också inspirera andra till att kroka arm och skapa resurseffektiva lösningar där den enes avfall blir den andres resurs. Kan vi dessutom bidra till att unga entreprenörer kan etablera sig ser vi det som ett viktigt bidrag till ett mer hållbart och resilient samhälle.

"Genom detektivarbete skapas gemensamma möjligheter för cirkulär textil"

Nya innovativa samarbeten är inte bara inspirerande. De är nödvändiga. Elis hållbarhetssamordnare Caroline Düberg Martinsson berättar varför.

- Den cirkulära textilmställningen kräver att vi arbetar på nya sätt och många gånger med nya samarbets- och affärspartners. Vi behöver öppna dörrar och aktivt söka nya lösningar, det är en insikt som fördjupats under 2022. Även i Elis cirkulära modell kommer våra produkter till slut till en punkt då vi inte längre kan använda dem i sin ursprungliga design. Det textila avfallet är fortfarande värdefullt, men för att det ska kunna utnyttjas behöver vi tillsammans hitta former för hur det kan göras. Vi behöver också en gemensam grund för hur de ska klassas och uppfylla de kommande kraven på digital spårbarhet i hela värdekedjan.

Vad krävs för att intressanta samarbeten ska komma till stånd?

- Även om det startas fler och fler remake-företag och materialåtervinningen inom textil växer tack vare nya satsningar, är det lite av ett detektivarbete att hitta samarbetsmöjligheter. Du måste själv se till att skapa dem. Det krävs att vi samtalar direkt med olika aktörer i värdekedjan. Då kan vi få syn på vilka resurser och behov som finns hos respektive part och på så sätt kan spännande idéer och möjligheter uppstå.

Elis har en viktig roll i utvecklingen av cirkulära lösningar. Varför?

- Vi är en ledande och pådrivande aktör och kan erbjuda en materialbank med våra kasserade textilier. Normalt sett är de kläder och textilier som samlas in för återvinning en enda blandning i form, material och färg. Vi kan erbjuda större volymer av en och samma typ av produkt och sitter dessutom på information om produktens material och innehåll och hur den används.

- Dessutom har vi spårbarhet kopplad till våra textilier. I och med att de är utrustade med RFID-chip kan vi matcha en produkt med en specifik användare. Detta är ju en ren kvalitetssäkringsprocess men informationen om textilen kan också addera värde till nästa led - för de som ska återbruka eller återvinna materialet. Tack vare chipet kan vi också se hur många gånger artikeln tvättats till exempel. Att klä textilier med annan produktdata än material och pris gör också att vi kan öka kunskapen om de kasserade textilierna. Ett känt material är så klart mer värt än ett okänt så därför kan vi vara en intressant partner för företag som utvecklar maskiner eller tekniker för textilåtervinningsprocesser men också för etablerade företag som redan arbetar med textilåtervinning.

Återbrukade vårdkläder på festival

Arbetskläder från Elis, som använts inom den kommunala vården, förvandlades till en modekollektion skapad av designern Stina Randestad. Sommaren 2022 bars de loopade, cirkulärt återbrukade, plaggen av Greentopias volontärer på musikfestivalen Way Out West.

För ett år sedan löpte Elis upphandlingsavtal med Göteborgs stad ut och vi stod med en stor mängd arbetskläder anpassade för vårdpersonal. Nyttjade plagg, men gjorda av textilier som hade mycket kvar att ge. Vi bestämde oss för att hitta sätt att förlänga livet på kläderna och tillsammans med Science Park Borås vid Högskolan i Borås och Göteborgs stad växte det spännande samarbetet fram.

- Värderesan plaggen har gjort är både inspirerande och motiverande för framtiden. Personligen kommer jag aldrig se på vårdkläder på samma sätt igen, säger Anna Lindgren, projektledare på Science Park Borås.

Kollektionen bars av volontärerna i Greentopia, evenemangsbranschens klimatsatsning. Planen är att de ska kunna användas i olika tappning vid fler evenemang framöver och därmed få ett långt liv.

Foto: Daniela Ferro

Fler kan bära miljödeklarerat på jobbet

Andelen hållbarare val fortsätter öka inom arbetskläder. Sedan 2022 ingår även miljödeklarerade varselkläder och fluorkarbonfria flamskyddskläder, meddelar Annica Paulsson-Haglund och Gabriella Engström som arbetar inom kategorin arbetskläder.

2020 tog vi in den första kollektionen av mer hållbara textilier* i vår katalog för arbetskläder, Green, en kollektion anpassad för yrken inom service och industri från vår strategiska leverantör Fristads. Sedan dess har vi utvidgat vårt erbjudande rejält. Ett exempel är vår egen trikåkollektion med fluorescerande kontrastmaterial. Tröjorna är gjorda av ansvarsfullt odlad bomull och återvunnen polyester, med en kvalitet som gör att de håller extra länge i vår industriella tvättprocess. Vi har numera även ett större utbud av certifierade varselkläder. Kollektionerna, framtagna av Fristads, är miljödeklarerade enligt EPD, Environmental Product Declaration, som räknar in såväl material, konstruktion och produktion som leverans. - Att hitta mer hållbara lösningar för arbetskläder inom PPE, personlig skyddsutrustning, är en av våra stora utmaningar eftersom säkerheten och skyddet för dem som bär plaggen alltid måste komma först, säger Annica Paulsson-Haglund, produktchef för Arbetskläder på Elis.

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

Idag är vi glada över att även kunna erbjuda världens första fluorkarbonfria flamskyddskläder med kemikalieskydd, Tranemos kollektion Cantex Weld Strech. Ett erbjudande helt i linje med företagsuppdraget PFAS Movement, som vi på Elis stöttar. Internationella kemikaliesekretariatet ChemSec står bakom initiativet som syftar till att skärpa regleringen av de miljö- och hälsofarliga PFAS-ämnena.

Vi fortsätter dagligen följa våra tre mantra nedan för att fortsätta utmana, engagera och hitta framtida lösningar.

- Rätt fiber till rätt plagg
- Lång livslängd och reparera mera
- Samarbeta och driva utvecklingen framåt

PFAS-ämnen är skadliga för både hälsan och miljön och extremt svårnedbrytbara. PFAS Movement trycker på för en hårdare reglering samt uppmuntrar kemikalieindustrin att utveckla säkrare alternativ.

chemsec.org/pfas/

Tareq Taylors stekpanna + Elis örngott

Våra uttjänta örngott har fått nytt liv som skyddande påsar till Tareq Taylors cirkulära stekpanna ONEPan.

ÖRNGOTT MED mindre kvalitetsbrister platsar inte längre i hotellsängen, men är fortfarande fullt brukbara. Det gäller bara att hitta ett användningsområde där de kommer till nytta. Under 2022 hittade vi lösningen.

Tareq Taylors och ONEPans stekpannor har ett unikt retursystem. De tillverkas av återvunnet material, utan hälsofarliga ämnen och med en keramisk non-stick-beläggning. När beläggningen oundvikligen blir sliten med tiden kan kunden klicka hem en ommålad stekpanna via OnePan's hemsida och returnera den slitna som finns där hemma. Då gör OnePan sin magi med den slitna pannan och återställer även den till nyskick – redo för nästa kund som behöver

en ommålad OnePan. Elis örngott, som ju lämpligt nog redan är formade som påsar, skyddar beläggningen, både när pannan fraktas och när den förvaras hemma i skåpet. På så sätt håller den länge.

– Vi är två helt olika aktörer som funnit gemensam nytta i det cirkulära länket. Vi delar synen på vikten av att bevara värdet i våra respektive produkter så länge som det bara är möjligt, säger Ulrika Viderum, hållbarhetschef på Elis.

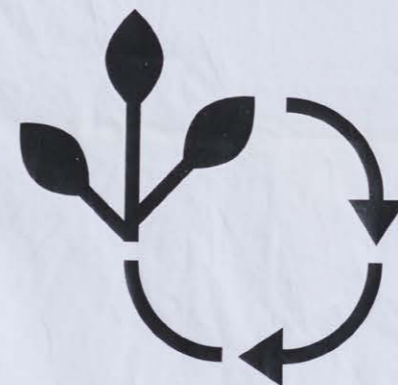
Cirkulära samarbeten är vägen framåt, en nödvändig modell för att se till att såväl produkter som råmaterial kommer till användning. Längre till.

– Vi är verkligen tacksamma och glada för det här samarbetet som vi hoppas och tror kan utvecklas ännu mer framöver. För oss är långsiktighet viktigt, att det blir hållbart

över tid. Elis är stora och väletablerade med en stark miljöpolicy, med stort patos och mycket kunskap och förståelse, säger Tareq Taylor, ONEPan.

Under 2022 har Elis levererat 6 000 vita örngotts påsar till lika många stekpannor. Och fler lär det bli. Stekpannan, som inom kort finns i fyra modeller, vinner mark och 2023 väntar lansering i resten av Skandinavien.

– Cirkulära retur- och hyrsystem ligger helt i linje med utvecklingen av den unga generationens konsumtionsmönster. De är ju redan vana sedan innan vid att betala för att nyttja tjänster, såsom elsparkcyklar och bilpooler, säger Tareq Taylor.

Detta hotellörngott är en del i ett cirkulärt kretslopp. Det som en gång var ett örngott är nu ett emballage till din stekpanna. Snacka om hållbart.

elis ONEPan

Elis Textil Service hämtar, tvättar, lämnar ut och levererar textilier.
Om och om igen – mot en cirkulär framtid.

Upcyclad kollektion för kundbesök

Nu kan även vi som arbetar på Elis visa upp oss i återbrukade kläder, designade av vår samarbetspartner Beskow von Post. Våra nya representationsplagg är tillverkade av uttjänta arbetskläder som har mycket kvar att ge.

"Bara för att en textil inte längre uppfyller de funktionella kraven betyder det inte att den är slut som material"

ARBETSKLÄDER SOM VI inte längre kan använda i vårt eget kretslopp har fortfarande ett textilt värde. Genom samarbetet med upcyclingföretaget Beskow von Post tas materialerna tillvara och textilierna blir en resurs redo för nya användningsområden. Beskow von Post dekonstruerar de uttjänta plaggen och sorterar de olika materialdelarna. Därefter designar och skapar de nya plagg och produkter eller säljer vidare de tillvaratagna textilierna till företag som kan använda dem i nyproduktion och därmed bidra till en minskad klimatpåverkan. En modell för cirkulär design med potential att bli storskalig.

– Samarbetet med Beskow von Post ger oss ytterligare en möjlighet att skapa miljövinster genom att återanvända de ännu slitstarka delarna av före detta arbetskläder. Bara för att en textil inte längre uppfyller de funktionella kraven betyder det inte att den är slut som material, säger Caroline Düberg Martinsson, hållbarhetssamordnare på Elis.

Under sommaren 2022 kunde vår ledningsgrupp presentera Elis nya strategi iförda upcyclade jackor som sytts upp av våra egna kasserade arbetsbyxor. Vi har nu både jackor och kimonos som vi bär på

Foto: Emily Layle

konferenser, mässor och kundbesök. Ett självklart val ur alla aspekter och dessutom ett bevis på hur väl det går att designa snygga plagg i nutida snitt av återbrukad textil.

– Det är också ett bra sätt att få igång samtal om textil hållbarhet: Vet du om att den här jackan en gång var byxor som användes inom vården? säger Caroline Düberg Martinsson.

– Jag blir stolt när jag som representant för Elis, med stort fokus på hållbarhet och minskat klimatuttryck, kommer ut till kund och kan berätta att jag har på mig ett av våra nydesignade återbrukade plagg. Det leder alltid till positiva reaktioner från kunden och resulterar i en massa både intressanta och kreativa idéer kring vilka möjligheter som finns att göra något också med deras uttjänta textilier. Med en gemensam insats kan vi också hjälpa dem att skapa ett minskat klimatavtryck, säger Jenny Fritzen, Key Account Manager på Elis.

Svart på vitt: Tvättbara vårdkläder bättre än engångs

31 procent mindre klimatpåverkan, 46 procent mindre smog och 54 procent mindre gift i sötvattnet. Vinsten av att byta från engångskläder till tvättbara plagg för sjukhusanställda är stor.

UNDER EN FYRAÅRSPERIOD har en vårdanställd behov av 940 engångsplagg. Med tvättbara kläder räcker det gott med 15. Det här visar en ny livscykelanalys, LCA, som miljökonstbyråen I Care har gjort. På uppdrag av Elis har de jämfört vår hyrlösning för sjukhuskläder med engångsplagg som används vid franska sjukhus. I studien, som är djupgående och expertgranskad, har tio olika miljöindikatorer under plaggens livscykel analyserats. Elis tvättbara kläder är ett klart mindre belastande alternativ för klimatet utifrån samtliga mätaspekter.

Länk till studien:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S266678942100060X>

Spårbara textilier minskar svinnet

Genom att göra våra textilier spårbara ser vi till att de nyttjas till fullo och att inget plagg försvinner i onödan. Ett sexårigt avtal med Region Gävleborg har möjliggjort en satsning på chippade textilier.

Kostnaden för att ersätta borttappade produkter är inte bara ekonomisk. Nyinköp kostar i utsläpp och miljöbelastning. Tack vare den nya digitala tekniken kan nu både kunden och vi på Elis se var samtliga plagg befinner sig. Den ökade transparensen leder samtidigt till förbättrad service och till att eventuella brister i flödet upptäcks snabbare.

Chippen som fästs på textilierna har unika ID:n som läses av med RFID-teknik (Radio Frequency Identification). Platser för avläsning finns hos Elis såväl som Region Gävleborg. I vårt affärssystem sparas även annan relevant information, såsom vilket material plaggen innehåller, hur många gånger de tvättats och vilken kund de tillhör.

Industriellt tvättad textil lämpar sig väl för återvinning

Industriellt tvättat försämrar inte fiberkvaliteten. Det slås fast i en studie som Elis har gjort tillsammans med Sysav och IVL Svenska miljöinstitutet.

TESTERNA VISAR ATT materialet från Elis håller i snitt likvärdig eller något högre fiberkvalitet när de jämförs med tester gjorda på utsorterad konsumenttextil. På Elis är vi måna om att öka värdet på vårt restmaterial och är därför glada över att kunna skicka ytterligare volymer för återvinning hos Sysav och Siptex.

Siptex i Malmö är en unik anläggning för textilsortering i industriell skala. Den gör det möjligt att hantera och sortera stora flöden och producera textilfraktioner som är anpassade för olika återvinningsprocesser.

– Målet med Siptex är att bidra till en ökning av framförallt fiber-till-fiber-återvinning. Att även industriellt tvättad textil lämpar sig bra för det gör att vi på sikt kan bredda vår kundbas och skicka ännu mer material till högkvalitativa återvinningsprocesser, säger Anna Vilén kommunikationsansvarig på Siptex.

Södra

Alltsedan 2018 samarbetar Elis med Södra och innovationen OnceMore®. Södra har utvecklat en storskalig process där textilavfall blandas med trämaterial från svenska skogar och omvandlas till en RCS-certifierad (Recycled Claim Standard) massa. Massan blir till ny textil, såsom viskos och lyocell. Under 2021 vidareutvecklades samarbetet, med ökade volymer, dialoger och undersökningar av hur våra produkter kan anpassas än mer för materialåtervinning, exempelvis genom design och infärgningsprocesser.

ACPE Accelerating Circularity

Uppemot 70% av textilavfallet i EU uppskattas kunna fiber-till-fiber-återvinnas när industrin väl är etablerad, enligt en rapport från 2022. Vi vill bidra till att göra detta möjligt och har därför valt att lämna kasserad textil till ett pilotprojekt för återvinning inom ACPE. I projektet undersöks hinder och möjligheter för cirkulär textil. Aktörer i hela värdekedjan går här samman för att genomföra skarpa tester av olika återvinningstekniker för att ta fram produkter i återvunnet material.

Rester

Rester och Elis samarbetar sedan 2021 för att konsolidera och kvalitetssäkra de avlagda textilierna så att de kan nyttjas på ett bra sätt. Sorteringen av textil sker hos Elis. Rester förbereder sedan materialet genom att separera textil från knappar, dragkedjor etcetera. Därefter finfördelas materialet och förbereds för återvinning i olika former. Även Elis kasserade arbetskläder ska gå in i detta flöde.

Reused Remade

Uttjänta hotellakan blir sedan 2021 till nya tygpåsar genom vårt samarbete med Reused Remade. Enligt företagets egen livscykelanalys kan koldioxidutsläppen på så sätt minskas med uppåt 93 procent och vattenförbrukningen med 1 900 liter, jämfört med om nyproducerad bomull använts.

Foto: Siptex

Laga en matta – kan det löna sig?

En entrématta har en otacksam uppgift. Dag ut och dag in ska den ta hand om smuts, lera, väta och damm. Och ideligen bli trampad på.

EN BRA MATTA är därför guld värd. Våra mattor fångar 70–80% av all smuts och väta som annars hade hamnat på golven. På så vis bidrar mattorna till att förlänga golvet livslängd, minskar städkostnaderna, stoppar smuts, slask och vatten samt reducerar risken för halkolyckor.

Vi levererar årligen ca 11 miljoner mattor till våra kunder – utan att sälja en enda. Istället hyr vi ut dem, hämtar, tvättar, vårdar, lagar och lämnar ut dem igen. Om och om igen.

Att hyra entrématta istället för att köpa är värdefullt, sett ur både kostnads- och miljöperspektiv. Genom att laga det som slits kan vi förlänga livet på en matta med många år. Att reparera och återanvända är alltid bättre än att slänga och producera nytt. Det har vi siffror på.

Mattans största miljöbelastning ligger i produktionsfasen. Ju mer en matta används, desto lägre blir dess koldioxidavtryck per användning. För en matta som används 10 gånger fördelas miljöbelastningen på tio användningar. När den används 100 gånger fördelas miljöbelastningen på 100 användningar. Även när man räknar in transporter till och från reparationsanläggning visar beräkningar att det alltid blir lägre koldioxidutsläpp att laga än om vi hade kasserat mattan och köpt en ny. Det är ett starkt incitament för att förlänga livet på varje matta, så att den kan användas så mycket och så länge som möjligt.

Vi arbetar också för att hitta lösningar för att återvinna både gummi och tuft i de mattor som vi behöver kassera. Vi hoppas kunna lösa detta tillsammans med våra partners under 2023.

Lägre utsläpp med tvättbara torktrasor

Det säger sig nästan självt: flergångstrasor är bättre än engångstrasor. Desto fler gånger de används, ju mindre blir deras klimatavtryck.

Torktrasor i industrin lever ett tufft liv med kraftig nedsmutsning, inte sällan med olja och farliga kemikalier. Därför tvättar vi dem i en unik, sluten anläggning, där inget avfall alls uppstår. Vattnet renas i specialgjorda reningsverk och återanvänds mellan tvättarna för att inte belasta miljön. Restprodukter från reningsprocessen blir insatsmaterial till cementindustrin.

Hej Daniel och Jon, varför har ni valt hyrlösning från Elis?

Daniel Johansson, Servicemarknadschef på Mercedes-Benz Malmö

– På Mercedes-Benz i Malmö servar vi i snitt 17 000 bilar om året. Det kan innebära spill av ibland ganska stora mängder olja som behöver tas om hand. Genom att hyra torktrasor istället för att köpa papper eller trasor för engångsbruk vinner vi många fördelar. Inte minst hållbarhetsmässigt. På Mercedes-Benz ser vi ständigt över olika sätt att reducera vårt klimatavtryck och med Elis torktrasor ser vi en stor reduktion jämfört med att använda vanligt papper.

Jon Nilsson, Affärschef Eftermarknad på Michelsens bil i Tomelilla och Ystad

– Maskiner och produkter ska hållas rena, och helst våra medarbetare också. Det kräver att vi väljer torktrasor och absorbentmattor i hög kvalitet, från en leverantör som vi kan lita på. Vi har varit kund till Elis under många år och känner oss trygga med att vi har rätt produkter på rätt plats och i rätt tid.

9 200 m³ sparat vatten

Hösten 2022 öppnade Elis moderna anläggning i Länna, efter en sammanslagning med vår tidigare anläggning i Huddinge. En resurs-optimerad lösning som bland annat minskar både vattenförbrukningen och utsläppen av kemikalier.

VERKSAMHETEN I LÄNNA erbjuder hyr- och tvättservice av både arbetskläder och mattor. Den moderna anläggningen drivs helt och hållet på biogas och är optimerad för att hantera både lätta och tunga elektriska lastbilar.

– Ur ett hållbarhetsperspektiv innebär sammanslagningen också att vi kan bli mer resurseffektiva och minska förbrukningen av vatten och kemikalier, säger Per-Christian Prah, regiondirektör Elis Norr. I en optimerad tvättprocess återanvänds vattnet från klädtvätten till matttvätten, vilket innebär att inget nytt färskvatten behövs.

– Vi uppskattar att vi på ett år kan spara 9 200 m³ vatten, jämfört med förbrukningen när vi enbart tvättade mattor, säger Marie Pfister, platschef i Länna.

EcoVadis platina-medalj till Elis

Årets utmärkelse placerar Elis i toppskiktet av de 100 000 företag som bedömts internationellt. Ett kvitto på att hårt arbete ger resultat och att vår cirkulära affärsmodell fungerar.

EcoVadis är ett av världens största och mest betrodda utvärderingsinstitut som genomför tredjepartsutvärderingar inom hållbarhet. Deras metodik bygger på internationella hållbarhetsstandarder, inklusive Global Reporting Initiative, FN:s Global Compact och ISO 26000. Fokus ligger på hur väl företagen har integrerat hållbarhet i sin affärsstrategi och ledningsstruktur. EcoVadis bedömer hur företagen hanterar sin miljöpåverkan och upphandling, hur de arbetar med mänskliga rättigheter och etik, arbetsvillkor och transparens.

– Efter att ha tagit emot guldmedalj fem år i rad är vi stolta över att nu ha tilldelats den högsta utmärkelsen. Platinamedaljen bidrar till att sporra oss att fortsätta vårt målmedvetna arbete, säger Sören Roland, VD Elis.

Mångsysslare på taket

Ett intensivt och oavlönat arbete pågår vid vår anläggning i Helsingborg. Sedan vi installerade bikupor på taket har hundratals flitiga bin flyttat in. De bidrar både till den nödvändiga pollineringen och låter oss medarbetare njuta av honung, året runt.

En tredjedel av vår konsumtion av livsmedel är direkt eller indirekt beroende av pollineringen som utförs av insekter. Att gynna bin, som pollinerar mer än tre fjärdedelar av alla växtarter, är därför ytterst viktigt.

För att bina ska trivas vid vårt tvätteri har vi sått blandade ängsblommor och planterat en rad olika blommande växter på området. Inte bara bina njuter av prakten utan även vi medarbetare som nu har gott om blommor runt knuten.

Globalt ramverk för biologisk mångfald

Vi människor är helt beroende av den biologiska mångfalden och av fungerande, resilienta ekosystem för vår överlevnad. Därför är vi på Elis väldigt glada över det beslut som togs den 19 december 2022 på FN:s konferens om biologisk mångfald, CDB COP15, i Montréal i Kanada.

– Ramverket innehåller mål som väntas bidra till att vända den negativa trenden för biologisk mångfald, där utrotning av djur och växter sker i en rasande fart, men också bidra till restaurering av ekosystem. Cirkulär ekonomi tillsammans med bevarande och restaurering av biologisk mångfald är ett måste för att klara klimatmålen i linje med Parisavtalet säger Ulrika Viderum, hållbarhetschef på Elis. Efter fyra års förberedande arbete och förhandlingar på plats antogs alltså Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework. En milstolpe i arbetet med att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald.

REEL - tillsammans för mer kunskap

Delad kunskap och utbyte av erfarenhet är A och O för att vi ska lyckas med omställningen till en fossilfri fordonsflotta. Därför är forskningsprojektet REEL viktigt.

I REEL, SOM DRIVS av Closer i Göteborg, deltar Elis tillsammans med en lång rad branschöverskridande aktörer som har centrala roller i omställningsarbetet. Myndigheter och regioner, universitet och högskolor, fordonstillverkare, transportörer och andra berörda företag och organisationer. Här lyfts, prövas och diskuteras frågor kring utvecklingen av fossilfria fordon och hur de fungerar i praktiken, lastvikter, bränslen och laddinfrastruktur, samarbetsmöjligheter och effektiviseringar. Utbytet av lösningar och nya idéer, insikter och erfarenheter, är ovärderlig, för oss alla.

Helsingborgs stads miljöpris till Elis

Varje år delar Helsingborgs kommun ut ett miljöpris till en eller flera aktörer som har gjort en insats för klimatet eller miljön. 2022 var Elis en av pristagarna.

– Vi är otroligt stolta och hedrade. Framför allt är det energigivande och sporrar oss att fortsätta utvecklas. År för år minskar vi vår miljöpåverkan, samtidigt som vi ökar vårt samhällsengagemang. Sunt förnuft och vetenskap guidar oss i arbetet med att minska vår energiförbrukning, förlänga livslängden på textilier och minimera vårt textilavfall. Miljöpriset är ett kvitto på att vi är på rätt väg, säger Betty Rosenlind, platschef Elis Helsingborg.

PRISMOTIVERINGEN:

“Elis Textil Service är en föregångare inom företagsvärlden med en cirkulär affärsmodell för hur textilier kan återvinnas eller återanvändas. Företaget är en sann inspiratör för vår tid och inte minst för textilbranschen som har stora utmaningar inom textilåtervinning och avfall. Elis visar på att det går att förena en miljö-, social- och ekonomiskt hållbar utveckling inom sin verksamhet genom att arbeta mot de skarpa cirkulära och klimatneutrala mål de satt för 2030. De har tydliga mål som är kopplade till hälsa, säkerhet och jämställdhet för att förbättra arbetsmiljön för alla anställda i hela leverantörskedjan.”

Tvätteriet i Örebro Svanencertifierat

Tio av våra svenska anläggningar är nu godkända mot Svanens senaste kravversion 4.0 för textilservicetjänster. Tvätteriet i Örebro hanterar arbetskläder inom industrin, vilket gör certifieringen extra betydelsefull.

För att få industrikläder rena krävs många gånger tuffa tvättprocesser. Det kräver i sin tur ett effektivt reningsverk för att säkerställa att eventuella farliga ämnen som kommit in med de smutsiga plaggen, exempelvis tungmetaller som zink och kadmium, inte släpps ut i avloppsvattnet.

– Vi är den första renodlade arbetskläderanläggningen som Svanencertifieras, och det inte bara i Elis utan i hela branschen, säger Karl-Erik Wallin, platschef för Elis i Örebro.

Svanenmärkningen är en kvalitetssäkring, en garanti för att alla delar av tjänsten, från produktion till användning och avyttring av textilierna, har en så begränsad effekt på miljön som möjligt.

– Under 2021 genomförde vi ett industriellt samverkansprojekt för att skapa en ånganslutning till Åbyverket, så att tvätteriet kunde drivas på biobränslebaserad ånga istället för fossila bränslen. En viktig investering och en avgörande faktor.

Att anläggningen i Örebro klarar de nya, tuffare kraven är en milstolpe, som skapar goda möjligheter att i snabb takt kunna certifiera ytterligare anläggningar för arbetskläder.

I tåten för en fossilfri fordonsflotta

Under året har vi elektrifierat fler transportbilar, beställt ytterligare sex helelektriska tunga lastbilar, fyra tunga biogasekipage och två nya snabbbladstationer. Dessutom har vi fått ännu en laddskena beviljad av Klimatklivet. Stora investeringar, kunskapsutbyten och nya erfarenheter har tagit oss närmare målen.

2030 ska Elis distribution vara fossilfri. Det kräver ett fokuserat arbete på alla fronter och nivåer. Och, inte minst, mod och pionjärande. Idag är nästan 25 procent av våra lättare (3,5 ton) transportbilar elektrifierade. Med de beställningar som gjorts har vi snart nio tunga, helelektriska lastbilar och lika många ekipage som drivs med flytande biogas.

– Vi har samlat på oss mycket erfarenhet under året och det är avgörande för att vi ska kunna använda den nya tekniken på ett så bra sätt som möjligt, säger Patrik Nyholm, inköpschef på Elis.

En av de stora utmaningarna är den lägre tillåtna lastvikten för de elektrifierade lätta lastbilarna, samt de högre investeringskostnaderna för fossildrivna fordon som gör att de behöver nyttjas mer för att totalkostnaden inte ska öka.

Rent hus i Nyköping

Våren 2022 slogs portarna upp till Elis nya moderna renrumsanläggning i Nyköping. Anläggningen är den enda i Sverige, och en del av Elis internationella renrumsorganisation som består av 30 anläggningar i Europa och Sydamerika.

– En investering som ger oss möjlighet att nå målet om fossilfria tvätterier till år 2030, säger Andreas Svensson, Regiondirektör Syd. Det är en viktig investering för framtiden där vi på ett hållbart sätt kan erbjuda renrumstjänster till en expansiv marknad.

Anläggningen i Nyköping är koncernens fjärde största. Här jobbar 35 personer med tvätt och sterilisering av textilier – och goggles! – i samma rena, partikelfria miljö som de används i. Man levererar i genomsnitt 23 ton gods per vecka enligt renrumsstandarderna ISO 5 och ISO 8 för både bomull och polyester och erbjuder produktion av flergångs-goggles för renrumsbruk.

– Renrumsverksamhet bedrivs under ständigt ökande krav och mycket strikta regelverk. I den nya anläggningen har vi planerat för att flödena ska fungera optimalt och för att vår personal ska ha en ljus och trevlig arbetsmiljö, säger Annika Yngwe, miljö-, kvalitets- och arbetsmiljöutvecklare.

En som kom på besök i augusti var Sveriges tidigare statsminister Stefan Löfven:

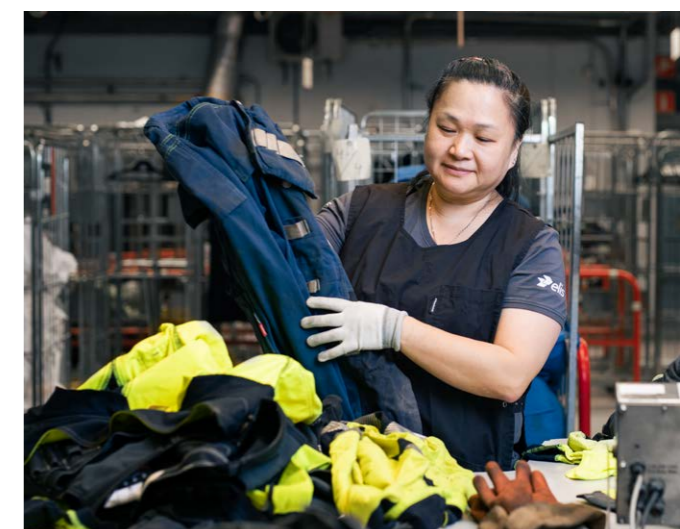
– Det var ett väldigt intressant besök. Jag tror inte människor i allmänhet har koll på hur avancerat det är på ett modernt tvätteri. Det är viktigt och nödvändigt med miljötank och här ligger Elis i framkant. Jag tycker också att det var roligt att se att de anställda verkligen trivdes på jobbet. Det var väldigt god stämning och många skratt när vi träffade arbetslagen, sa Stefan Löfven om besöket.

Globala målen reviderade

Som första svenska företag blev vi 2020 certifierade för vårt arbete mot FN:s globala hållbarhetsmål. För att få behålla certifieringen görs årliga revisionsbesök.

NÄR DE 17 GLOBALA MÅLEN antogs 2015 fick hela världen en gemensam agenda och färdriktning mot en framtid inom planetens gränser. I den omställningen har näringslivet en central roll att spela. Oberoende tredjepartsgranskningar genomförs för att kontrollera hur väl de globala målen är integrerade i företagets verksamhetsplaner, strategier och dagliga arbete. 2020 blev vi det första svenska företag som certifierades, och vi har genomgått revisionsbesök både 2021 och 2022.

Denna oberoende tredjepartsgranskning är en kvalitetsstämpel och ett kvitto på att vi gör det vi föresatt oss att göra. I vårt fall är det Bureau Veritas, ett av världens största ackrediterade certifierings- och revisionsföretag, som genomför de årliga revisionerna och certifieringsprocessen utifrån metoden för global certifiering.

Hela koncernen växlar upp klimatarbetet

2022 inleddes med ett glädjande och framåtlutat beslut på internationell nivå: Elis sätter Science Based Targets för hela koncernen. En viktig milstolpe i vårt klimatarbete.

ATT ARBETA MED Science Based Targets, SBT, innebär att en organisations klimatmål är satta i linje med vetenskapliga modeller för hur vi ska nå Parisavtalets mål om max 1,5-graders uppvärmning. Ambitioner lägre än så är helt enkelt otillräckliga för att stävja klimatkrisen.

För att säkerställa att företag lever som de lär finns Science Based Targets Initiative, ett globalt initiativ som verifierar att så sker. På Elis i Sverige påbörjade vi processen 2021 med att få våra klimatmål godkända av SBTi genom att skriva under ett commitment letter. I det förbinder vi oss att upprätta en plan för att minska våra klimatavtryck i linje med aktuell vetenskap.

Arbetet med att utveckla en koncernövergripande klimatbokföringsmodell även för hela Elis Group inleddes också då. I mars 2022 kungjordes att Elis Group åtagit sig att implementera Science Based Targets inom två år, och därmed tagit första steget i certifieringsprocessen. Klimatmålen för Elis i Sverige går alltså in och gäller övergripande för hela koncernen och just nu arbetas det vidare med att definiera målen och få dem validerade, för att sedan kunna kommunicera dem utåt. Ett stort och viktigt steg i klimatarbetet!

Läs mer om Elis Textil Service AB's klimatbokslut på s. 60.

Elis hållbarhetsvecka i alla länder

Under första veckan i oktober pågick European Sustainable Development Week, där deltagare från hela världen diskuterade hur hållbar utveckling ska kunna stimuleras ännu mer.

PARALLELLT HADE hela Elis Group intern hållbarhetsvecka i alla länder. Under hållbarhetsveckan fick alla medarbetare fördjupa sig i ett nytt tema varje dag, alla med koppling till klimatet. Årets teman var hållbar utveckling, matsvinn, textil som tjänst, hälsa och säkerhet och cirkulär ekonomi.

– Med den interna hållbarhetsveckan vill vi höja kunskapen, förståelsen och engagemanget på individnivå, hos varje medarbetare inom hela bolaget, säger Elis hållbarhetschef Ulrika Viderum

Hållbarhetsveckan innehöll bland annat:

- Nyhetsbrev/posters
- Allmän klimattakta
- Elis och våra största hållbarhetsfrågor
- Mät ditt eget klimatavtryck
- Sällskapsspel
- Quiz

Under veckan hade alla medarbetare även möjlighet att spela ett sällskapsspel tillsammans med kollegorna, där man tillsammans utförde olika uppdrag. Spelet innehöll bland annat olika quiz om FN:s globala mål, hur man mäter sitt eget klimatavtryck samt uppsökande av information om Elis klimatarbete.

Tysta nattleveranser minskar utsläppen

Elis har fått dispens för att köra tunga eldrivna transporter i Stockholm stad nattetid, som en del i kommunens test med tysta off peak-leveranser. På så sätt kan vi nyttja våra fossilfria fordon bättre, offare och mer effektivt.

Syftet med Stockholm stads projekt är att minska trängseln och öka framkomligheten på gatorna. På Elis har vi fått färddispens för att köra tung transport, eldriven och tyst, till totalt 16 av våra hotellkunder mellan klockan 22 och 06.

Vinsterna är flera. Vi slipper köer och stillastående trängsel, en uppskattad tidsbesparing på över 30 procent. Vi ökar användningen av våra eldrivna lastbilar och kan därmed, totalt sett, erbjuda fler fossilfria leveranser. På sikt innebär dessutom möjligheten att köra lastbilarna i skift att vi behöver köpa in färre fordon.

Golden Rules för säkerhet

Våra 10 Golden Rules för hälsa och säkerhet lanserades 2020. Den koncernövergripande satsningen syftar till att stärka säkerheten i olika arbetssituationer. Till exempel att vara vaksam på risker i arbetsmiljön, att ha rätt utbildning och utrustning för arbetsuppgiften och att avvärja potentiellt farliga situationer.

OAVSETT VAR i koncernen våra medarbetare finns ska Elis vara en trygg och säker arbetsplats. Det kräver kunskap, medvetenhet och gemensamt ansvar. Vår personal är utspridd på 24 anläggningar, depåer, centrallager, lager, servicecenter och huvudkontor.

De tio minnesreglerna finns visualiserade som enkla illustrationer med tillhörande informations- och utbildningsmaterial, och

under 2022 har vi fortsatt att rulla ut säkerhetsarbetet i hela organisationen.

Hos Elis i Jämfö finns de tio reglerna upptryckta på entrémattan och blir en daglig påminnelse till medarbetarna.

– Under året har varje regel tagits upp för diskussion på våra fredagsmöten. En bra och säker arbetsmiljö är vårt motto, säger Helen Lennartsson, Miljö-, Kvalitets- och Arbetsmiljöutvecklare.

Elis återigen sponsor av forskningspris

Priset från Forskarskolan Agenda 2030 vid Lunds universitet syftar till att främja forskares nytänkande och tvärvetenskapliga forskning med koppling till de globala hållbarhetsmålen. Elis var med och initierade priset 2021 och var även 2022 med som sponsor.

PRISCEREMONIN ÄGDE RUM under den hållbarhetsvecka som Lunds kommun och universitet årligen arrangerar i maj, och vinnaren tilldelas 25 000 kronor. På Forskarskolan Agenda 2030 hoppas man att priset ska bidra till att lyfta forskning som bedrivs av forskare i början av sin karriär.

– Högskolor och universitet är viktiga motorer i den hållbara omställningen. Det här priset är ytterligare ett sätt att stimulera och uppmuntra fokus på de globala målen och vi är glada att kunna göra detta tillsammans med Lunds universitet, säger Linda Nilsson, marknadschef på Elis.

Alexandra Nikoleris blev den första vinnaren och prisas för sitt nyskapande arbete med att utforma kreativa och hållbara framtidsscenarioer. Hennes Carbon Ruins-utställning har visat för tusentals människor runt om i världen hur en fiktiv framtid kan se ut, där övergången från det fossila samhället redan har skett.

– Jag tror att väldigt många människor letar efter sätt att engagera sig i klimatfrågan men de vet inte hur, och ännu mindre hur de kan föreställa sig att en önskvärd framtid skulle se ut. Genom att sammanföra olika berättelser har människor fått möjlighet att ta plats i omställningen och fokusera på vad de tycker är viktigt och önskvärt, säger Alexandra Nikoleris.

Mot en ännu bättre arbetsplats

Förra året påbörjades resan mot att bli certifierade som Great Place to Work. Målet är att nå en certifiering år 2025.

GREAT PLACE TO WORK utvärderar organisationer och ger ett mått på arbetsplatskulturen och insatsen som arbetsgivare. Certifieringen, som baseras på Great Place to Work Institutes globala standard, ger oss som organisation en metodik för att sätta medarbetarna i fokus.

Varje år rankas de bästa organisationerna på olika listor. Rankingens byggs bland annat på hur medarbetarna själva upplever sin arbetsplats. Nästa medarbetarundersökning för Great Place to Work kommer att ske 2023. Great Place to Works metod ger ett bra underlag för hur man som organisation ska jobba med sitt förbättringsarbete.

– Medarbetarna är vår viktigaste tillgång. Deras välbefinnande är avgörande för vår framgång och konkurrenskraft. Med Great Place to Work har vi en neutral part som bedömer hur vi är som arbetsgivare, säger Lars Hansson, HR-direktör.

Coachande ledning

Att få vår personal att växa och nå sina mål är några av våra ledares absolut viktigaste uppgifter.

Världen befinner sig i ständig förändring. Både vad gäller hur vi gör affärer och hur vi lever våra liv. Detta påverkar oss som organisation. Vi måste säkerställa att våra ledare förstår och kan leda de nya generationer som nu tar plats på arbetsmarknaden.

– Motiverade och engagerade medarbetare skapar välmående och högpresterande team. Därför erbjuder vi utbildningen Coachande ledarskap till alla chefer inom företaget, säger Lars Hansson, HR-direktör på Elis.

Genom utbildningen vill vi säkerställa att vi som bolag:

- › utvecklar god förståelse för det moderna chefsuppdraget
- › utvecklar medarbetarnas självledarskap
- › identifierar och tillvaratar våra många medarbetares resurser
- › tillhandahåller redskap för att utveckla högpresterande team

Chevronklubben

Ett åtråvärt sällskap inom Elis-koncernen är 'Chevronklubben'. Det är en 35-årig tradition där varje anläggning utser "anläggningens medarbetare" eller "anläggningens positiva förebild" bland produktionspersonalen – sin Chevron.

VARJE ÅR BJUDER KONCERNEN alla Chevrons på en gemensam tredagars all-paid-resa för att visa sin uppskattning. Ordet chevron är franskt från heraldiken, och är ett märke på vapensköld. Det kallas ofta sparre på svenska och ser ut ungefär som ett upp och nedvänt V.

Trainee

– lika snabb som bred vägin

Sedan 2010 har Elis traineeprogram spelat en stor roll för kompetensförsörjning, nytänkande och innovation. Varje år anställs två traineer; unga talanger som oftast har läst färdigt till ekonomer eller ingenjörer. Under perioden får traineerna chansen att utveckla sina kompetenser och ledarskap tillsammans med erfarna chefer och kollegor.

– Syftet med traineeprogrammet är att introducera nyexaminerade akademiker till vår bransch, säger Lars Hansson, HR direktör på Elis. Vi har ett logistiskt flöde i vår process. Det cirkulära flödet där plaggen tvättas, lämnas, hämtas och lagas är en unik del av vår vardag och kräver en speciell kunskap.

Under två års tid får traineerna jobba med totalt fyra projekt, varav ett utomlands. Projekten väljs utifrån traineernas intressen och kompetenser och syftar till att utmana traineerna, samtidigt som de ges förutsättningar för att lyckas och bidra till företaget redan från start. Projekten kan innefatta allt

från affärsutveckling och projektledning till att arbeta en tid som produktionschef, produktchef eller hållbarhetskoordinator, för att nämna några exempel.

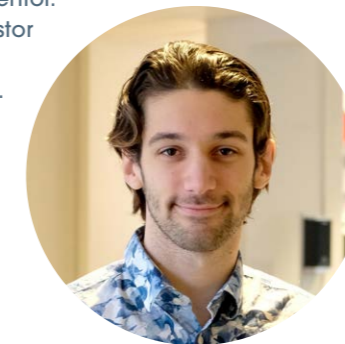
– I vårt arbete med att säkerställa ett kompetent ledarskap är traineeprogrammet en viktig del. När vi ger en ung person tid att lära sig alla aspekter av textilserviceindustrin skapar vi bra förutsättningar för att den personen ska kunna göra skillnad som framtida ledare inom Elis.

Och programmet har gett goda resultat; tre av sju personer i företagsledningen har en gång börjat som Management Trainees.

Hur är det att vara trainee på Elis?

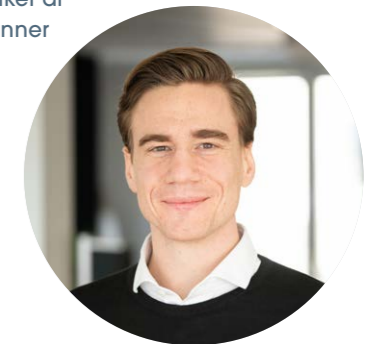
DANIEL OLSSON SHIRAZI:

– Det jag gillar med traineeprogrammet är att ha en tydlig utvecklingsplan. Ett program som ger tydliga utvecklingsmöjligheter genom två års utbildning och chansen att engagera sig i en mängd olika projekt. Dessutom är Elis en organisation som är engagerade i att stödja sina trainees för att uppnå sina mål och att bygga en långsiktig karriär med dem. Vi får bland annat stöd som regelbundna möten med en mentor. Man får alltså en stor möjlighet med att börja som trainee. Till sist så träffar man alltid glada, stöttande, belönande och motiverande människor här på Elis.

MAX BANFALVI:

– Det bästa med rollen som Management Trainee på Elis är att du omgående får chansen att uppleva olika delar av organisationen eftersom du ges möjligheten att verka inom flera roller under traineetiden. Du får även möjlighet att arbeta utomlands inom organisationen vilket berikar en med erfarenheter, nya kontakter och minnen för livet. Dessutom ingår du i ett företag som ligger i framkant inom hållbarhet och service vilket är något som jag känner stor stolthet i.

FILIPPA CARLE:

– Att vara trainee på Elis innebär att man får möjligheten att prova på olika områden inom företaget. Upplägget på traineeprogrammet ger en verklig möjlighet att utvecklas, både karriärmässigt och som person. Direkt från början ingår man i projekt med erfarna kollegor där man får ta ansvar och bidra. Det märks tydligt att Elis har kört traineeprogrammet i många år!

YURI LAZAR:

– Att jobba som trainee innebär att få växa som person och ledare under två års tid. Genom programmet integreras du i verksamheten och får möjlighet att vara med och påverka direkt, vilket har varit en väldigt rolig och lärorik utmaning. Elis har gett oss traineer rätt förutsättningar och stöd för att växa och lyckas – så att vi förhoppningsvis kommer kunna leverera ett ännu större bidrag i framtiden.

“Jag arbetar på ett företag som ligger i tiden”

Stina Svedlund är miljö-, kvalitets- och arbetsmiljöutvecklare på Elis och ansvarar för anläggningarna Hofors och Ockelbo. Stina kom till Elis i juni 2022 efter att ha tagit examen som miljöstrateg från Högskolan i Gävle.

Vad är det bästa med ditt jobb?

– Att jag arbetar för ett företag som ligger i tiden. Cirkulär ekonomi är på allas läppar just nu och det är något som vi är experter på och har arbetat med under många år! Jag tycker om att berätta för andra om vad vi gör på Elis. Många förstår inte vilken miljöbelastande påverkan textilindustrin har och att få berätta om hur vi på Elis verkar som en positiv kraft i branschen är otroligt roligt. Det finns också ett enormt driv inom företaget vilket inspirerar mig.

Sveriges Karriärföretag

Elis har blivit utsett till ett av Sveriges Karriärföretag 2023. Det är en utmärkelse för arbetsgivare som erbjuder unika karriär- och utvecklingsmöjligheter både för studenter och för personer som redan har jobbat i några år.

Efter att ha uppfyllt de grundläggande kraven granskas företaget av en expertpanel bestående av specialister inom HR, kommunikation och Social Media, och går därefter vidare till en jury som värderar och utser Karriärföretagen.

karriarforetagen.se/foretag/

Varför sökte du dig till Elis?

– När jag studerade till miljöstrateg på Högskolan i Gävle kom Elis upp som ett gott exempel i och med Globala målen-certifieringen och att Elis faktiskt är det första företaget i Sverige som fått denna. Att Elis har så högt satta miljömål var också en stark anledning till att jag valde Elis som arbetsgivare. Vi investerar stort på alla fronter – vår snart fossilfria fordonsflotta, vårt arbete med att dra ner på energianvändningen, och använda fossilfria alternativ. Vi följer inte bara kundernas krav utan försöker ligga steget före.

Hur ser du på framtiden och den omställning som krävs?

– För Elis del har jag god tillförsikt att vi kommer att nå de mål som vi satt upp. Men för att nå dit krävs en gemensam insats. Inte bara av oss som arbetar inom Elis utan också av kunder och andra intressenter. Vi måste alla förstå den förändring som måste till och ha engagemang och framförallt mod att genomföra det som krävs. Och alla kan bidra med något. Även mindre beteendeförändringar kan ge stora effekter.

Amir Nazeri är skräddare på Elis anläggning i Torup, och har jobbat i bolaget sedan 2018.

“En vanlig vecka lagar jag ungefär 100 plagg om dagen”

Vad jobbar du med på Elis?

– Tillsammans med mina kollegor synar jag och registrerar plagg, om de går att laga eller om de behöver kasseras. Vi hoppas alltid att de går att laga, vilket många av plaggen faktiskt gör. Det varierar vad som saknas, blixtlås som är sönder eller hål. En vanlig vecka när det är blandade typer av lagningar som behöver göras, lagar jag cirka 100 plagg om dagen.

Varför började du jobba på Elis?

– Jag började redan 2018 och arbetade då deltid i produktionen. Jag kom i kontakt med Elis via en tidigare anställd hos Elis som hjälpte till på Svenska kyrkan, där jag gick för att lära mig mer svenska via Migrationsverket. Hon kontaktade Maria som arbetar som produktionschef på Elis. 2020 började jag jobba heltid som skräddare på Elis.

Vad är det bästa med ditt jobb?

– Det bästa med mitt jobb är kollegorna och chefen. Vi har en bra stämning och jag trivs väldigt bra. Sen är det även att få sy och laga kläder. Det var så det hela började, när jag växte upp flyttade vi till Iran och bodde där granne med en skräddare som sydde jackor, byxor, skjortor och andra typer av kläder. Jag fick möjligheten att lära mig allt av honom. Jag har även arbetat som möbeltapetsare och sytt gardiner till bland annat teatrar, men det är kläder jag vill och tycker är roligast att sy.

Jag tycker det är mycket bra att man på Elis lagar textilier istället för att köpa nytt direkt. Det är viktigt för miljön och då plaggen har bra kvalitet är det bra att de kan användas längre.

TUNGA TEXTIL- INVESTERINGAR, LÄTTARE FRAMTID

Under 2022 har vi investerat en hel del i nya textilier. Det har såklart påverkat våra utsläpp och syns i årets siffror. Vad är det som har föranlett inköpen?

I VÅRT TEXTILA KRETSLOPP förlänger vi livet på hundratals produkter varje dag. Så att de kan användas mer, av fler. Det minskar behovet av nyproduktion och hjälper oss att möta klimatutmaningarna. När plaggen till sist är uttjänta ska de återvinnas, upcycclas eller dekonstrueras för att kunna bli råvara till nya plagg eller användas i nya sammanhang. Den industrin är ännu i sin linda, och vi behöver fortfarande köpa in nya textilier för att tillgodose våra kunders behov. 2022 har vi gjort flera större investeringar i nya textilier, vilket har påverkat våra utsläpp. Det finns framförallt två exempel som förklarar investeringarna.

Gästerna hittar tillbaka

En stor del av investeringarna gjordes i samband med att hotell- och restaurangverksamheten fick den stora glädjen att uppleva ett uppsving och se besöksnivåerna återgå till mer normala nivåer. Covid-restriktionerna avvecklades tidigt under året och såväl inhemska som utländska turister hittade snabbt tillbaka till hotell och restauranger. Speciellt i storstäderna. Även antalet tjänsteresor ökade i takt med att samhället öppnades upp.

Under 2021 hade efterfrågan på hotellövernattningar varit låg och betydligt färre textilier än vanligt hade köpts in. När högsäsongen väl drog igång fanns därför bara en mindre reserv, och vi behövde köpa in stora volymer nya textilier för att hotellen skulle kunna klara sommaren och välkomna sina gäster. Utöver den ökade turismen valde också flera av våra större kunder att starta nya hotell på olika orter runt om i landet vilket ytterligare förstärkte behovet av nya textilier.

Glädjande siffror för besöksnäringen, och glädjande för oss att mer än 75% av våra textilinköp för hotell- och restaurangbranschen uppfyller våra krav på hållbar textil*.

Säkerhet framför allt

Även inom arbetskläder har betydande investeringar gjorts. Flera av våra stora kunder valde att se över bland annat sina flamskyddsbehov, och byta kollektioner för att höja medarbetarnas säkerhet. Arbetskläderna som valdes maximerar skyddet i miljöer som kan medföra säkerhetsrisker, vare sig det handlar om eld, vatten, kyla eller annat. Allra helst hade vi velat använda återvunnen textilfiber istället för ny, men innan utvecklingen hunnit tillräckligt långt med förnybar textilråvara för arbetskläder behöver vi såklart göra inköp av ny textil. Vi välkomnar kundernas satsning på en ännu säkrare och tryggare arbetsmiljö, och ser fram emot att vara med i utvecklingen mot mer förnybar textilråvara för alla sorters plagg och textil.

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

KLIMATBOKSLUT 2022

*Läs mer om Science Based Targets på s. 49.

**Våra Klimatbokslut 2018-2022 har upprättats enligt ISO 14040, ISO 14044 och The Greenhouse Gas Protocol Corporate Accounting and Reporting och omfattar scope 1, 2 och 3.

Greenhouse Gas Protocol är en vedertagen standard för att redovisa företags utsläpp. I den delas utsläppen upp i tre olika scope:

- Scope 1** – direkta utsläpp i egen verksamhet
- Scope 2** – inköpt energi
- Scope 3** – övriga indirekta utsläpp som till exempel utsläpp vid tillverkning av inköpta produkter, avfallshantering, tjänsteresor med mera.

*** Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

Sveriges mål är att ha nettonollutsläpp av växthusgaser år 2045. På Elis har vi satt ribban högre: vi ska nå nollutsläpp redan 2035, genom hela värdekedjan. I vår egen organisation redan till 2030. Så här har det gått i år.

ATT HA NETTONOLL UTSLÄPP betyder så låga utsläpp som möjligt, och där det som ändå släpps ut kompenseras (med negativa utsläpp, kolupptag eller på annat sätt) så att organisationens totala utsläpp blir noll. Begreppet nettonoll gäller alla växthusgasutsläpp, till skillnad från koldioxidneutralitet som enbart innefattar utsläpp av koldioxid. Genom Parisavtalet skrev världens FN-länder under att alla organisationer ska uppnå nettonoll senast 2050. Sverige har satt 2045 som mål. Och på Elis är målen ännu högre – vi ska nå nettonoll redan 2035.

Under 2022 har vi tagit ett helhetsgrepp och ansökt om att få våra hållbarhetsmål godkända som Science Based Targets på koncernnivå*.

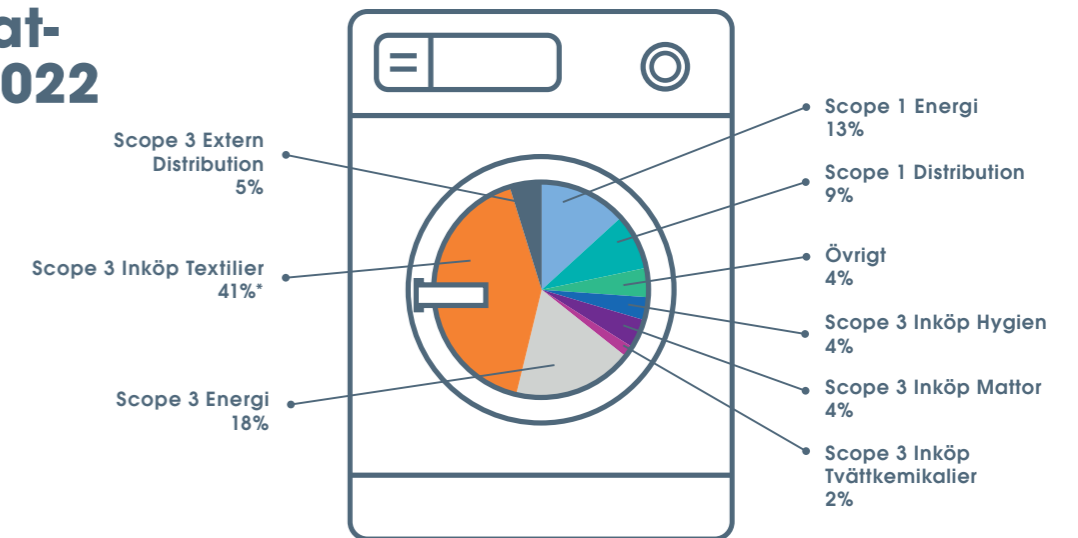
Omkring 90% av vår totala klimatpåverkan kommer från textilierna vi köper in, energin vi använder i tvätterierna, och transporter.

Vi beräknar våra utsläpp enligt vedertagen metodik** i Scope 1, 2 och 3 – för femte året i rad – och vidtar åtgärder för att minska dessa så mycket och effektivt som möjligt. Exempel på åtgärder som har haft stort genomslag inkluderar satsningar på mer hållbara transporter genom eldrivna lastbilar och personbilar, energiomställning på anläggningarna till biogasol i stället för gasol och inköp av mer hållbara textilier***, inte minst inom vård.

VÅRA ÅRLIGA KLIMATBOKSLUT kartlägger utsläpp i hela värdekedjan (Scope 1-3), inklusive från aktiviteter utanför vår egen kärnverksamhet, till exempel kopplade till våra inköp, externa transporter, och avfallshantering. Det ger oss en så komplett bild som möjligt av vårt klimatavtryck och belyser fördelningen mellan vår direkta och indirekta påverkan. Majoriteten av vår klimatpåverkan sker uppströms vår egen verksamhet, och den största andelen är kopplad till textilproduktion.

Koldioxidavtrycket för 2022 var omkring 37 422 ton CO₂e vilket motsvarar 0,47 kg CO₂e per kilo tvätt, eller 16,27 ton CO₂e per omsatt MSEK. Under året har vi gjort flera stora textilinvesteringar, vilket ökade våra utsläpp i scope 3 jämfört med föregående år. Jämfört med basåret 2019 hade vår klimatpåverkan per kilo tvätt minskat med 6%. Per omsatt MSEK var minskningen 6,49%.

Vårt klimatavtryck 2022

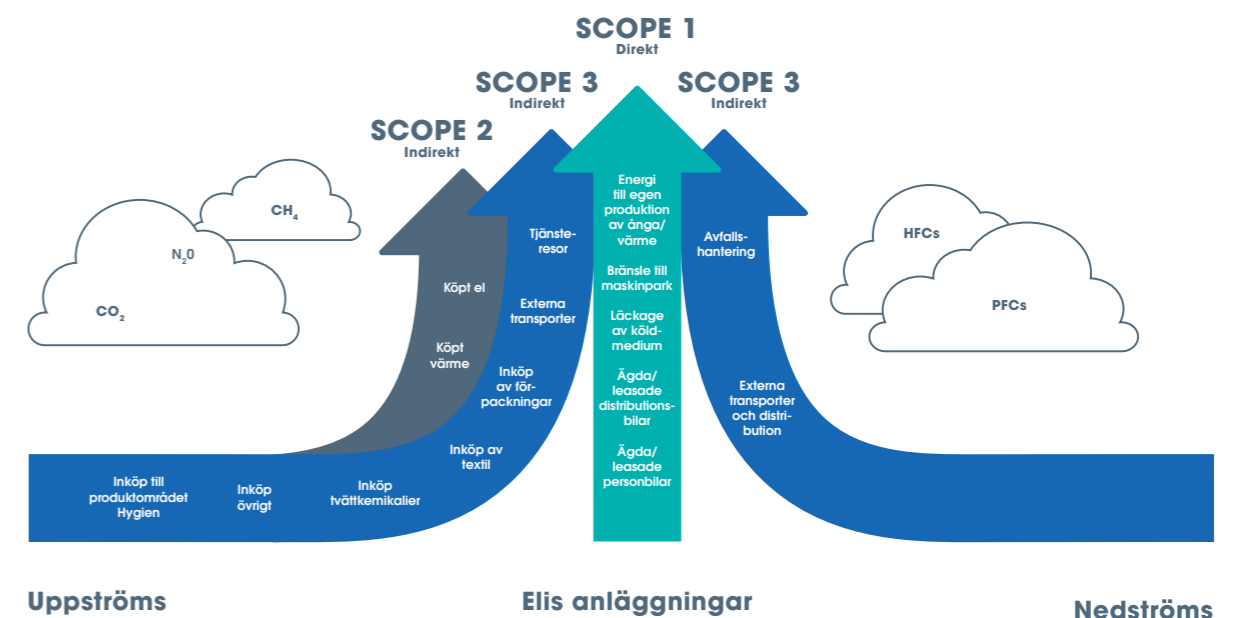
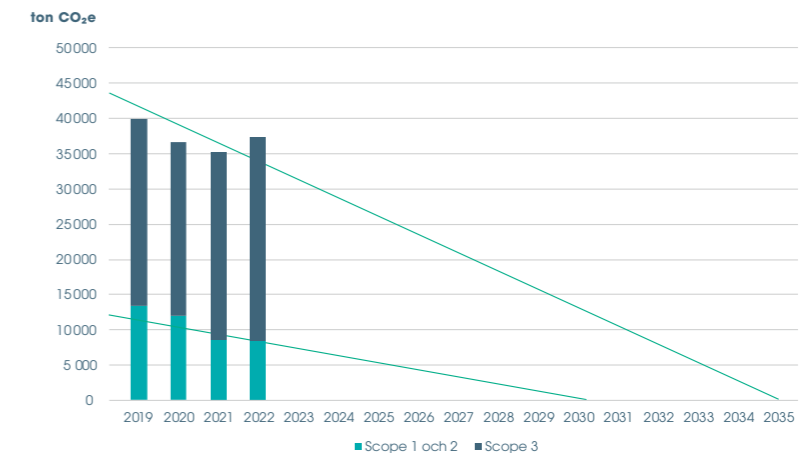

*De högre utsläppen för 2022 beror på tunga textilinvesteringar. Läs mer om våra textilinköp på sidan 58.

Våra årliga klimatavtryck från basåret 2019

Uppdelat på direkta utsläpp (scope 1+2) samt indirekta utsläpp (scope 3).

Trendlinjerna visar den linjära minskningstakt som krävs för att nå målen om nollutsläpp.

FOKUS PÅ MINSKAD KEMIKALIEFÖRBRUKNING

Vår förbrukning av tvättkemikalier har minskat med två tredjedelar sedan vi började mäta 1992. 76 procent av den totala mängden som används är dessutom miljömärkt. 2022 har vi arbetat hårt för att fortsatt hålla nere förbrukningen.

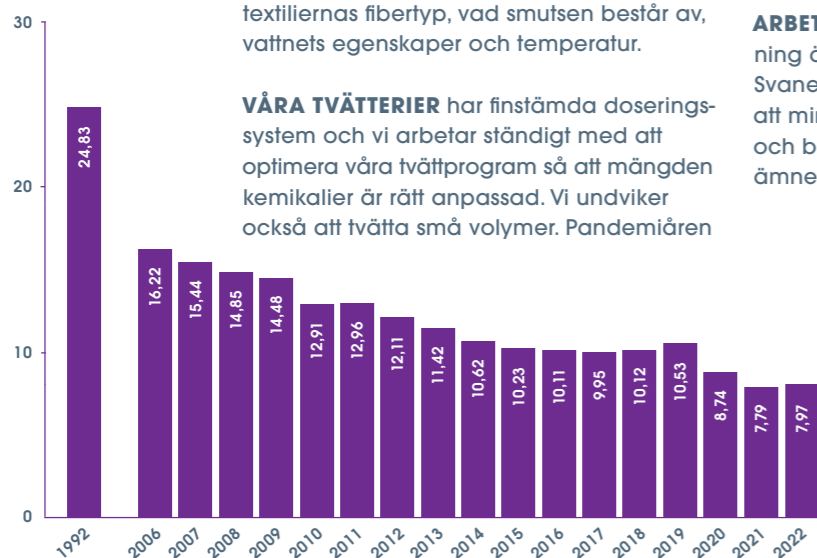
DET ÄR en utmaning att minimera förbrukningen av tvättkemikalier utan att tumma på kvaliteten. Mängden och typen av kemikalier som krävs beror bland annat på textiliernas fibertyp, vad smutsen består av, vattnets egenskaper och temperatur.

VÅRA TVÄTTERIER har finstämda doseringssystem och vi arbetar ständigt med att optimera våra tvättprogram så att mängden kemikalier är rätt anpassad. Vi undviker också att tvätta små volymer. Pandemiären

2020 och 2021 har därför varit en utmaning eftersom inflödet från våra kunder har varit mer ojämnt och oförutsägbart.

2020 MINSKADE vår förbrukning av tvättkemikalier med 17 procent. Det gångna årets målsättning har varit att hålla oss kvar på 2020 års nivå trots ökad omsättning. Idogt arbete och månadsvisa uppföljningar med kemikalieleverantörerna har lönat sig och resulterat i en minskning med ytterligare 10 procent i jämförelse med 2020.

ARBETET MED minskad kemikalieförbrukning är viktigt, också för att leva upp till Svanens skärpta krav. De är utformade för att minska den totala miljöbelastningen och begränsa mängden miljöfarliga ämnen per kilo tvätt.

Kemikalieförbrukning (g/kg tvättat gods)

Andel tvättkemikalier ökar med kundspecifika plagg och med nya material som är mer svårbearbetade.

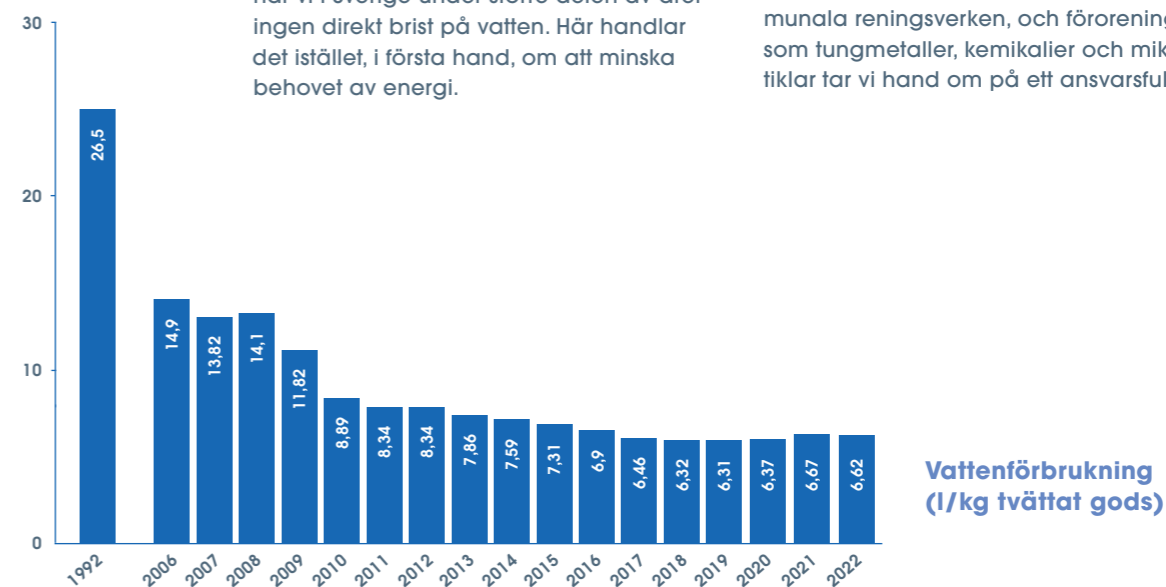
SMART VATTENANVÄNDNING

Även om vi inte har någon akut vattenbrist i Sverige är det viktigt att vara resurssnål. En effektiv användning av vatten minskar energibehovet och vår klimatpåverkan.

ELIS DRIVER landets största tvätteriverksamhet. Hur mycket vatten vi använder och vad vi släpper ut i avloppsvattnet är därför en central fråga, inte minst för många av våra kunder. Elis Group har som mål att halvera sin vattenanvändning till 2025. Till skillnad från exempelvis södra Europa har vi i Sverige under större delen av året ingen direkt brist på vatten. Här handlar det istället, i första hand, om att minska behovet av energi.

Varje dag mäter vi vatten-, energi- och kemikalieförbrukningen per kilo tvättat gods på samtliga anläggningar. Och varje dag balanserar vi på gränsen av den mängd vatten och tvättmedel som krävs för att få en ren tvätt. Det lönar sig. Sedan 1992 har vi minskat vattenanvändningen per kilo tvätt med 75 procent.

ALLA VÅRA mattvätterier och flera av tvätterierna som hanterar arbetskläder från industrin har egna vattenreningsverk, totalt 12 stycken. Därmed belastas inte de kommunala reningsverken, och föroreningar som tungmetaller, kemikalier och mikropartiklar tar vi hand om på ett ansvarsfullt sätt.

Vattenförbrukning (l/kg tvättat gods)

SVANENMÄRKNING - EN TRYGGHETSGARANTI

Våra Svanenmärkta tvätterier är alla certifierade mot Svanens senaste krav, version 4.0 för textilservicetjänster.

EN SVANENMÄRKT textilservicetjänst garanterar att alla delar av tjänsten, från produktion till användning och avyttring av textilierna, har en så begränsad effekt på miljön som möjligt. Kriterierna revideras regelbundet. Kraven skärps och anpassas till ny, förbättrad teknik i takt med att den blir tillgänglig.

Idag är tio av våra tvätterier Svanenmärkta och omcertifierade 2020 mot de nya, tuffare kraven. Vårt mål är att samtliga tvätterier ska klara kraven på sikt.

- Märkningen är en trygghet för våra kunder. Det visar att vi aktivt arbetar med att minska vår miljöpåverkan och att vi uppnår goda resultat, säger Håkan Olsson, kommersiell direktör med ansvar för hotell- och vårdkunder.

Det här berättar Svanenmärket om våra tvätterier:

- De är energieffektiva och vattensnåla
- Kemikalierna är av skonsam sort och hanteras sparsamt
- Inga otillåtna halter av ämnen släpps ut
- Distributionen utförs med så liten klimatpåverkan som möjligt
- En stor andel av textilierna är miljömärkta och ett aktivt arbete görs för att minska avfallet, genom återbruk och återvinning

70 ÅR AV CIRKULÄRT

1950 grundades det som idag är Elis Textil Service AB, då under namnet Tvättman. Med en stark förvisning om att en heltäckande textilservice var vägen framåt öppnade det första tvätteriet i Asmundstorp.

Under åren har fler anläggningar tillkommit, företagsnamn bytts och tvätteriverksamheter förvärvats. Sedan 2017 är vi en del av den börsnoterade koncernen Elis SA.

Elis Group

3,8

Omsättning 2022 (Mdr EUR)

PARIS

Huvudkontor

450+

Anläggningar

51 000+

Anställda

Elis i Sverige

2,3

Omsättning 2022 (Mdr SEK)

MALMÖ

Huvudkontor

24

Anläggningar

1 624

Anställda

Elis Textil Service AB är medlem i

IKEM

Innovations- och kemiindustrierna i Sverige

IKEM
(Innovations- och kemiindustrierna i Sverige)

Sveriges
Tvätteriförbund

ETSA
(European Textile Services Association)

STICA
(Swedish Textile Initiative for Climate Action)

Svenskt Näringsliv

Fossilfritt Sverige

Textile Exchange

Cradlenet

CradleNet
(2022)

Elis Group CSR policy

Ta ansvar för vår påverkan på samhället genom ansvarsfullt framtagna produkter och tjänster

Ständigt sträva efter att minska vår miljöpåverkan

Stärka våra anställdas välbefinnande och personliga utveckling

VÅRA AFFÄRS- LÖSNINGAR

Vår verksamhet tillgodoser våra kunders krav inom sju områden: arbetskläder, vård och omsorg, hotell och restaurang, hygien, mattor och moppar, renrum samt torktrasor.

Arbetskläder

Rätt kläder för rätt bransch gör medarbetarna trygga på jobbet. Arbetskläder ska skydda både bäraren och produkterna som hanteras och vårt breda utbud täcker både service och industri. I egna reningsverk tvättar vi effektivt rent från tungmetaller och föroreningar.

Vård och omsorg

God hygien är A och O inom all vård och omsorg. Med rena textilier varje dag skapar vi trygghet för såväl patienter som personal. Vi har sköna arbetskläder till personalen och mjuka sänglinnen till vårdtagare.

Mattor & moppar

Med rätt mattor på rätt golv skapas både trivsel och trygghet. Vi har säkra, snygga och effektiva mattor för alla golv och miljöer, som effektivt samlar upp smuts och väta. De flesta av våra mattor görs med hög andel återvunnet material.

Torktrasor

I den moderna industrin ökar kraven på att maskiner och produkter hålls rena. Genom att hyra torktrasor och absorbentmattor slipper våra kunder engångsprodukter och kan sänka sin klimatpåverkan med upp till 68 procent.

Hotell och Restaurang

När helhetsupplevelsen står i fokus spelar textilier en stor roll. Vi erbjuder mjuka bad- och bäddtextilier för hotellgästerna, vackra dukar och servetter för restaurangbesökarna och sköna plagg till personalen – i samma smarta hyrlösning.

Hygien

Med smakfullt designade produkter för gäster och personal blir hygienutrymmen rena och fräscha. Vi har även smarta produkter som beröringsfria tvåldispensers och antibakteriell ytbehandling minimerar överföringen av bakterier.

Renrum

För renrumsklassade verksamheter erbjuder vi hyr- och tvättlösningar med krävställda renrumskläder, skor och städmaterial. Vi utbildar även om textilier och städmaterial som minimerar risken för kontaminering.

ALLT STRÄVAR MOT AGENDA 2030

Allt hållbarhetsarbete tar sin början i perspektiv utifrån och en gedigen omvärldsanalys. En sådan gör vi varje år.

I 2022 ÅRS analys blev det tydligt att hållbarhetsfrågorna i allmänhet och vår cirkulära kärnaffär i synnerhet, är och förblir vår absolut främsta möjlighet. Här finns en fortsatt stor potential för vår verksamhet och affärsmodell att göra gott för både miljön och klimatet, samhällen och människor.

DE 17 GLOBALA hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ger ett långsiktigt ramverk för den utveckling världen har enats om. Agendan är därför en utmärkt kompass att följa, med en helhetssyn på hållbarhetsfrågorna.

SEDAN 2019 utgår vårt arbete från en detaljerad kartläggning utifrån var och ett av de 17 globala målen, samt de 169 delmålen. Kartläggningen omfattar hela vår värdekedja, från råvaruutvinning uppströms och vår egen kärnverksamhet, till avfallshanteringen och återvinningen nedströms. Både risker

och möjligheter vägs in i analysen. Vår verksamhet har en påverkan på samtliga av de 17 globala målen, men i 11 av dem ser vi att vårt inflytande och vår möjlighet att påverka väger tyngre. Vi har därför valt att ta dem som utgångspunkt i vår hållbara strategi.

PRIORITERINGEN av mål och delmål i Agenda 2030 ses över årligen, i en process som även inkluderar en genomgång av våra intressenter samt en bedömning av risker och möjligheter för vår affär och verksamhet – och omvärlden.

GENOM VÅR STRATEGI får vi ut hur vi arbetar med de globala målen för hållbar utveckling i hela verksamheten. Våra anläggningar har specifika mål direkt kopplade till respektive delmål, vilket skapar engagemang, i hela organisationen

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

VÅRA PRIORITERADE MÅL OCH DELMÅL I AGENDA 2030

2020 certifierades Elis i Sverige för vårt arbete med de globala målen. En oberoende tredjepartsgranskning genomförs årligen av Bureau Veritas för kontroll och uppföljning.

MÅL	DELMÅL	HUR GÅR DET?
 3 GOD HÄLSA OCH VALBEFINNANDE	3.4	Medarbetarnas hälsa har fått extra stort fokus efter covid.
	3.5	I våra distributionsfordon har vi valt att höja säkerheten genom att ha installerat alkohåls i hela våra distributionsflotta.
	3.9	Säkra, trygga och hälsosamma arbetsmiljöer har länge haft stort fokus i Elis. Detta har vi bland annat forumlerat i våra Golden rules.
		Antalet olycksfall på arbetsplatsen som lett till sjukfrånvaro var 16 st 2022 (20 st 2021).
 5 JÄMSTÄLLDHET	5.5	34% av våra chefer är kvinnor.
		45% av personalstyrkan är kvinnor.
		Sedan 1992 har vi minskat vattenanvändningen med 75%.
		Våra 12 egna vattenreningsverk renar tvättvatten från industri och entrémattor från tungmetaller och andra föroreningar, inklusive mikroplaster.
 6 RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA	6.3	Andelen miljömärkta tvättkemikalier 2022 var 76%, upp från 70% under 2021.
	6.4	I tvättprocesserna strävar vi efter att återcirkulera det sista sköljvattnet och använder det på nytt i det första tvättsteget.
		Genom att välja hållbara textilier* minskar bl a kemikalieanvändningen och påverkan på ytvalten uppströms i vår värdekedja. Andelen inköpta hållbara textilier* 2022 var 50 procent, upp från 30 procent 2021.
		Genom att välja textilier med mindre andel bomull minskar vi vattenavtrycket uppströms. Andelen bomull i våra textilköp 2022 var runt 52 procent, upp från omkring 39 procent 2021 på grund av ökat inköp av hotell- och restaurang textilier.
 7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA	7.2	Ett tvätteri växlade 2022 från fossil energi till förnybar energi. 15 av våra anläggningar driftas därmed fossilfritt.
	7.3	Vi använder 100% förnybar el.
		Sedan 1992 har vi minskat vår elförbrukning med 63%.
 8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	8.5	Sedan 1992 har vi minskat förbrukningen av energi i vår drift med 72%.
	8.8	Resurseffektivitet genom vår cirkulära affärsmodell är vår specialitet.
		Med årliga klimatbokslut kan vi följa om vi lyckas frikoppla vår tillväxt mot vår miljö- och klimatpåverkan. Mellan 2019 och 2022 har vår klimatpåverkan minskat med 6%.
		All vår personal har kollektivavtal.
	Hos oss har många fått sitt första jobb i Sverige.	
	Vi utbildar alla chefer i arbetsmiljölagstiftningen.	
	Vi är certifierade enligt ISO 45001 och ISO 9001.	

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

MÅL	DELMÅL	HUR GÅR DET?
 9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	9.4	Vi gör kontinuerligt våra anläggningar mer resurseffektiva och hållbara, bl a genom att byta till förnybara energislag, modernisera och optimera maskinparken, implementera vattenbesparande processer, installera reningsverk, sätta upp laddinfrastruktur, osv.
		Våra egenutvecklade digitala system, chip, smarta garderober, ruttoptimeringsverktyg, mm hjälper oss optimera flödena mellan oss och kunden och därmed snåla på alla resurser.
		2022 hade vi installerat totalt 80 laddpunkter på våra anläggningar.
		94% av koncernens textilköp täcktes 2022 av godkända CSR-utvärderingar.
 12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	12.1	2023 installerar vi laddskenor på anläggningen i Veddesta.
	12.2	Vår cirkulära affärsmodell möjliggör användning av resurser på ett optimalt sätt. Cirkulära textil- och hygienprodukter bidrar till minimalt nyttjande av jungfruligt material.
	12.4	2022 uppfyllde 50% av våra textilköp vår definition för hållbar textil*. En förbättring från 30 procent 2021.
	12.5	Vi är certifierade enligt ISO 14001 och ISO 9001.
 13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA	12.7	Sedan 1992 har vi minskat vår förbrukning av vatten med 75%, energi med 72%, el med 63%, och tvättkemikalier med 68%.
	12.8	Chipmärkta textilier möjliggör spårbarhet i vårt flöde, vilket i sin tur gör att vi kan hantera textilerna optimalt och effektivisera transporter, mm.
		Tolv av våra tvätterier har egna vattenreningsverk, som tar hand om tungmetaller och andra föroreningar, inklusive mikroplaster.
		Andelen avfall som materialåtervunnits 2022 var 21%, jämfört med 20% 2021.
 14 HAV OCH MARINA RESURSER		45% av våra kasserade textilier gick till återbruk och återvinning 2022, jämfört med 34% 2021.
		Vi är partner i ett flertal utvecklingsprojekt kopplat till textilåtervinning.
		Vi informerar, inspirerar och utbildar både interna och externa intressenter om hur vår affärsmodell, expertis och våra tjänster bidrar till hållbar utveckling.
		Vi arbetar aktivt i flera nätverk för att bidra till en hållbar utveckling och främja kunskap inom cirkulär ekonomi.
 16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN	13.1	Vi ska vara klimatneutrala i våra egna verksamheter senast 2030 och nå klimatneutral värdekedja senast 2035.
	13.2	Från och med 2019 mäter vi utvecklingen med årliga klimatbokslut enligt GHG Protocol i scope 1, 2 och 3, med 2019 som basår. Vi mäter såväl i absoluta tal samt kopplat till mängden tvättat gods och omsättning.
		2022 inledde vi processen att få Elis groups klimatmål godkända som Science Based Targets.
		Sedan 1992 har vi minskat användningen av tvättkemikalier med 69%.
 17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP	14.1	Mellan 2019 och 2022 har vårt totala koldioxidavtryck minskat med 6%.
		47% av vår fordonstflotta körs fossilfritt, jämfört med 51% 2021.
		83% av våra tvätteriernas energiförbrukning är fossilfri. 2021 var siffran 66%.
		100% av vår elförbrukning är förnybar.
	CSR arbete, Code of Conduct, Leverantörsbedömningar.	
	Antikorruption, säkra transaktioner.	
	Vi samarbetar med... ... leverantörer och kunder för att utveckla och testa produkter och lösningar, ... industripartners och forskningsinstitut för att t ex utveckla lösningar för textilåtervinning, ... branschkollegor för att lyfta textilservice som en hållbar, cirkulär lösning, ... svenska textilindustriaktörer i STICA för att driva klimatrådan nationellt och globalt, ... Lunds universitet för att stötta tvärvetenskaplig forskning till förmån för Globala Målen.	

Nyckeltal

OMRÅDE	NYCKELTAL	KATEGORIER	2022	2021	2020	2019	ENHET	KOMMENTAR	
	Omsättning		2,3	2,1	2,1	2,3	MDR SEK		
	Antal anläggningar		24	25	26	26	st		
	Levererat tvättgods		79 754 070	68 068 590	66 589 110	79 376 000	kg		
KLIMAT	Växthusgasutsläpp i Scope 1		8 352	8 267	11 746	13 165	ton CO ₂ e		
	Växthusgasutsläpp i Scope 2		150	159	182	179	ton CO ₂ e		
	Växthusgasutsläpp i Scope 3		28 919	26 753	24 767	26 658	ton CO ₂ e		
	Totala växthusgasutsläpp		37 422	35 179	36 695	40 003	ton CO₂e		
	Energiförbrukning	Totalt:		70 680	64 266	65 921	76 047	MWh	Förnybara energikällor: Biogas, bioolja, biogasol, ånga genom förbränning av träflis och fjärrvärme. Fossilfria (ej förnybara) energikällor: Fjärrvärme. Fossila energikällor: Gasol, eldningsolja och fjärrvärme.
		Förnybart:		52 373	42 727	30 248	34 768		
		Fossilfritt:		901	1 345	1 473	2 750		
		Fossilt:		17 406	20 196	34 200	38 530		
	Andel förnybar energiförbrukning		83	66	46	46	%	Förnybara energikällor: Biogas, bioolja, biogasol, ånga genom förbränning av träflis och del av fjärrvärme (enligt lokala fjärrvärmevärden).	
	Elförbrukning		17 405	15 968	16 371	18 551	MWh	100% förnybar el från vattenkraft under 2022.	
	Antal anläggningar med förnybar energikälla		15	14	8	7	st	Våra förnybara energikällor är biogas, biogasol, bioolja, träpellets samt ånga genom förbränning av träflis.	
	Andel fossiloberoende fordon i vår fordonstotta		95	66	-	-	%	Omfattar laddbara fordon, fordon som drivs med LBG, biogas, ED95, samt dieselbilar som tankar förnybart. Siffrorna har tyvärr beräknats på fel data föregående år. I årets rapport är detta reviderat och jämförelseår blir 2021.	
	Andel fossilfri distributionssträcka		33	44	41	33	%		
Antal anläggningar med vattenreningsverk		12	12	12	12	st			
Avfallshantering (exkl. textilier)	Totalt:		1 822 518	1 700 539	1 691 367	1 261 104	kg	Deponifractionen består till största delen av slam och sand.	
	Återvinning:		390 193	687 337	649 885	632 063			
	Kompostering:		493	24 570	34 013	2 240			
	Energåtervinning:		653 436	315 547	420 646	210 056			
	Deponi:		777 485	673 085	586 744	333 794			
Förpackningsmängder	Papper:		24 446	24 990	18 000	25 875	kg	Redovisat till FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen). Mängderna är kopplade till kundleveranser.	
	Plaster:		49 894	57 455	51 543	51 823			
Antal kemiska produkter		590	410	384	560	st			
Antal Svanercertifierade anläggningar		10	9	9	9	st			
Andel miljömärkta tvättkemikalier		76	70	73	78	%			

OMRÅDE	NYCKELTAL	KATEGORIER	2022	2021	2020	2019	ENHET	KOMMENTAR	
TEXTIL	Andel hållbara textilier* av totala inköp (vikt)		50	30	35	26	%	Ny definition från och med 2021. Andel av kilo inköpt textil. Detta nyckeltal påverkas av hur mycket vi köpt in under föregående år inom de olika produktområden.	
		Återbruk och återvinning	45	35	24	19			
	Andel textil till återvinning	Energiutvinning	55	65	76	81			
		Återbruk och återvinning (exkl. mattor)	54	45	32	27	%	Uppföljning med start 2019.	
		Energiutvinning (exkl. mattor)	46	55	68	73			
	Andel leverantörer som genomgått CSR-utvärdering		94	93	92	94	%	Andel av totala inköp i koncernen.	
	Antal anställda		1 624	1 582	1 467	1 542	st		
	Andel anställda fördelat på kön	Kvinnor:	45	46	46	47	%		
		Män:	55	54	54	53	%		
	Anställda fördelat på kön	Kvinnor	Totalt:	729	723	682	729	st	
Tjänstemän:			196	182	188	198			
Kollektivanställda:			533	541	495	531			
Män		Totalt:	895	859	785	813	st		
		Tjänstemän:	188	189	193	195			
		Kollektivanställda:	707	670	591	618			
Chefer:	84	79	77	67					
Andel kvinnliga chefer		34	33	34	36	%			
Andel anställda fördelat på ålderskategorier	18-30 år:	19	20	19	21	%			
	31-50 år:	45	42	43	45	%			
	>50 år:	36	38	37	34	%			
MÄNNISKOR	Antal anställda fördelat på ålderskategorier och anställningsform	Tjänstemän	18-30 år:	19	14	20	28	st	
			31-50 år:	172	164	186	206		
			>50 år:	193	193	175	159		
		Kollektivanställda	18-30 år:	294	309	262	298	st	
			31-50 år:	562	498	452	484		
			>50 år:	384	404	372	367		
	Chefer	18-30 år:	3	2	2	0	st		
		31-50 år:	53	47	52	51			
		>50 år:	72	69	62	53			
Antal anställda fördelat på anställningsform och kön	Kvinnor	Tillsvidare - heltid:	604	566	566	588	st		
		Tillsvidare - deltid:	52	59	66	70			
		Visstid - heltid:	58	87	37	59			
	Män	Visstid - deltid:	15	11	13	12			
		Tillsvidare - heltid:	765	709	698	679	st		
		Tillsvidare - deltid:	22	19	17	21			
Visstid - heltid:	95	105	62	88					
Visstid - Deltid:	13	26	8	25					
Andel sjukfrånvaro fördelat på anställningsform	Kollektivanställd	Långtid:	3,2	3,4	2,9	3,4	%		
		Korttid:	5,2	4,7	4,8	3,4			
	Tjänsteman	Långtid:	1,2	1,0	0,9	1,8	%		
		Korttid:	1,4	0,9	1,0	1,0			

*Läs mer om vår definition av hållbar textil på s. 15.

OMRÅDE	NYCKELTAL	KATEGORIER	2022	2021	2020	2019	ENHET	KOMMENTAR
MÄNNISKOR	Antal olyckor och tillbud per tusen arbetade timmar	Olyckor:	0,02	0,02	0,03	0,03	st	
		Tillbud:	0,18	0,22	0,19	0,24		
	Antal olycksfall som lett till sjukfrånvaro		16	20	22	22	st	
	LTAFR (Lost Time Accident Frequency Rate)		4,84	6,59	6,9	7,52	-	Antal olyckor som medfört sjukfrånvaro fördelat per miljon arbetade timmar.
	Medarbetarundersökning	Genomfördes ej 2022		61	Genomfördes ej 2020	63	%	Genomsnittet som instämmer i positiva påståenden gällande arbets-situationen.
								Ny utformning 2021 enligt GPTW-modellen.
	Säkerhetskulturerundersökning	Genomfördes ej 2022		3	Genomfördes ej 2020			Svarsmedelvärde gällande positiva påståenden om säkerheten på arbetsplatsen, där 1= stämmer inte alls, 2=stämmer ganska dåligt, 3=stämmer ganska väl och 4=stämmer helt.
		Genomfördes ej 2021						*Resultat från undersökningen 2017. Ingen undersökning gjordes 2019.
	Antal visseblåsningar i koncernen		197	187	173	175	st	Antal visseblåsningar i koncernen förväntas fortsätta stiga något de kommande åren i takt med att man ökar medvetenheten om systemet.
	Kundnöjdhet (NPS)		28	28	38	32		På grund av pandemin har inte kundnöjdheten undersökts i samma utsträckning som tidigare, därav är inte resultatet helt jämförbara.

STYRNING OCH ANSVAR

Elis Textil Service AB, är sedan 2017 en del av Elis-koncernen med huvudkontor i Frankrike. VD rapporterar till Chief Operating Officer för Elis Nordics.

ELIS SA är noterat på franska börsen och har sitt säte i Paris. Den svenska bolagsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förvaltningen av Elis Textil Service AB och VD ansvarar för att verkställa styrelsens beslut, strategier och företagets policies. Centrala funktioner som HR, ekonomi, inköp, hållbarhet och QEHS (kvalitet, miljö, hälsa och säkerhet) styrs från vårt huvudkontor i Malmö.

Styrningen sker genom verksamhetssystemet, med utgångspunkt i både koncernövergripande och lokala policies. Bland dessa finns Elis Textil Service AB's verksamhetspolicy omfattande miljö, kvalitet och arbetsmiljö, som sätter kunden, medarbetarna och en hållbar utveckling i centrum. Koncernens policies för hälsa och säkerhet samt CSR sätter fokus på vårt ansvar för

människor, samhälle och miljö. En etikpolicy omfattar bolagets alla anställda och alla våra leverantörer måste underteckna vår uppförandekod.

VÅR VERKSAMHET är certifierad enligt ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001. Ett antal anläggningar är dessutom verifierade mot EN 14 065. 2020 blev vi även certifierade för vårt arbete med FNs globala mål för hållbar utveckling.

2019 fattade företagsledningen i Elis Textil Service AB beslut om en långsiktig hållbarhetsstrategi med ambitiösa mål kopplade till fokusområdena Människor, Textil och Klimat. Denna rapport redovisar hur arbetet med strategin fortskrider och vilka resultat vi nått hittills.

Elis undertecknar sedan 2006 FN Global Compacts tio principer om hållbart företagande och publicerar årligen en Communication of Progress som beskriver koncernens arbete med mänskliga rättigheter, arbetsmiljö, miljö och anti-korruption.

2022 har Elis tilldelats platinumcertifikat från EcoVadis CSR Rating.

HUNDRATUSENTALS MÄNNISKOR i Sverige går varje dag till sina arbeten. Klär på sig rockar, byxor, jackor. Kliver in på entrémattor och torkar med trasor. Bäddar med nya örngott och dukar med manglade servetter. Utan att ha köpt en enda textilie. Istället är de en del i vår hyrlösning. Att hyra istället för äga är nämligen vägen framåt mot ett cirkulärt samhälle. I vårt textila kretslopp förlänger vi livet på hundratusentals produkter varje dag. Vi tvättar, lagar, hämtar och lämnar – om och om och om igen.

Hyr nu. **Äg morgondagen.**